

Naročnikom in čitateljem "Glas Svobode"!

Stopili smo torej v drugo leto 4. letnika. Mi bomo tudi v prihodnje ostali na začrtani poti, zvesti svojemu geslu: VSE ZA ENAKOST, SVOBODO IN BRATSTVO.

Ako hočemo neomajano hoditi po ti poti, učiti narod o pravih uzrokih današnje bede in kazati mu pot, po kateri mu je treba hoditi, da zdrobi tlačanske verige in okove, potem potrebujemo krepko podporo vseh, kojim ni bratstvo, svoboda in enakost le gola fraza.

Vse cc. naročnike, katerim je potekla naročnina in katerim smo poslali opomine, pozivljemo ujudno, da obnove naročnino. Isto velja tudi za vse dotične cc. čitatelje, ki so list naročili, plačali pa še nič.

Glede povečanja lista smo storili, kar je bilo v naših skromnih močeh. Obljubimo pa, da tudi v bodoče bomo demokratsko, da pripeljemo naš narod na pravo pot, na pot ljudske prosvete, na edino pravo pot, ki vodi iz sužnosti k svobodi, na pot socializma.

Dandanes nas stane list povprečno \$300 na mesec. Ogromni troški, katerih mi absolutno pokriti ne moremo, ako nam krepko ob strani ne stoje vsi naši somišljeniki. Sami smo nič, vsi skupaj pa krepka sila, ob kateri se navali sovražnikov delavstva drobé v prazen nič.

Rojaki — sodrug! Ako hočete, da bode list izhajal dvakrat v tednu, potem je potrebno, da vsi naročniki pridobé še po enega naročnika; oni pa katerim to ni mogoče da po svojih skromnih močeh dnevno ali finančno podpirajo list.

Res je, da smo sami delavci, da med nami v Ameriki nimamo akademično izobraženih mož, ki bi se z nami borili za osvoboditev delavstva iz mezne sužnosti. Ali uprav to je naša moč, naša sila. Že Karol Marks, znani socialni ekonom je pred leti izrekel: OSVODITEV DELAVSKEGA RAZREDA JE LAHKO LE NJEGA LASTNO DELO.

Mi torej ne pričakujemo kakega odrešenika, ki nam bi prinesel svobodo, ampak sami — vsi delavci si hočemo priboriti zmago, zrušiti današnji gnill, korumpirani sistem in povpspešiti prepored današnje človeške družbe s tem, da posvetimo vse svoje duševne in materielne sile osvobodilni vojni.

Mi smo delavci — proletarci, ki ne bomo svojim otrokom zapustili ne denarja, ne premoženja.

Pač pa eno jim lahko zapustimo. Na smrti postelji lahko izrečemo mirno svojim otrokom: NIMAMO DENARJA, NE PREMOŽENJA. VEZLI SO NAM VSE KAPITALISTI. PAČ PA Z MIRNO VESTJO UMRAMO, KER SMO STALI V VRSTAH TISTI, KI SO SE BORILI ZA VAŠO BOLJŠO BODOČNOST, ZA BOLJŠO BODOČNOST OTROK VAŠIH OTROK.

Končno še omenimo, da list stane za celo leto le \$1.50. Kdor ne bode penovil vsaj v 14 dneh naročnine, smo primorani ustaviti mu list.

Uredništvo in upravnistvo
"Glas Svobode".

Svarilo.

Vsem rojakom naznanjam, da je pobegnula moja žena s tremi otroci. — Najstarejši je bil 14letni fant, potem 4letna deklica, najmlajši je pa star 2 leti.

Zapeljivec moje žene se piše Ivan Habre, véasih pa tudi Ivan Selovšek. Visok je 6 čevljev, tri palce ter 25 let star, pa jako hudega pogleda.

Žena je dobro rejena in stara 41 let. Skupaj sva živela že 23 let. Kdor bi našel begunca, naj mi blagovoli naznaniti ju, ker rad povrnem vse stroške.

Geo. Kos
P. O. Ravensdale, King Co. Wash.

Razgled po svetu.

Iz rusko-japonskega bojišča.

Iz Petrograda se poroča, da bodo pogajanja prinesla premirje med rusko in japonsko vojsko. Nadalnja pogajanja se bodo najbrže vršila v Washingtonu. Ali sedaj se ne more v tem oziru še nič pozitivnega izreči.

Rusija.

Vedno močnejši in hujski je vihar vstaje v sveti Rusiji. Ako se ta vihar za nekaj časa poleže, potem prihumi z podvojeno silo in preti z uničenjem carski kliki in birokraciji.

Vsa Poljska je bila v plamenu. Odrasli može v Kavkazu so sklenili uničiti avtokracijo ali pa umreti na bojišču. Tudi v Odesi, glavnemu mestu Besarabije so šli delavci pogumno za svobodo ruskega naroda v boj.

Ruska vlada, ki sestoji iz samih pristnih hudelecev, je pa ruskemu narodu, ki hoče več živeti v suženstvu, odgovorila s puškami, bajonetni in brzostrelnimi topovi. K starim hudelestvom je vlada pridružila nove zločine.

Vojaki, ki so bili v začetku zvesti krvni psi carja, batjuške, so pričeli odpovedovati pokorščino. Le kozaki — nekaka podivjana druhal, je še carju zvesta.

Proletarci v vojaškem jopiču se čimdalje bolj zavedajo, da so delavci, ki se bojujejo na barikadah, njih razredni tovariši.

Tu kratek pregled boja za svobodno Rusijo.

Petrograd, 28. jun. — V Odesi so delavci proglasili splošno stavko in grade na raznih ulicah barikade.

V Varšavi v Kreočalni ulici je vrgel neki delavec bombo med vojaško patroljo. Kozaki so napodili ljudstvo na dvorišče, kjer so ustrelili 20 oseb, več pa ranili.

V Podoliji so poljski delavci, ki delajo na nasadih sladkorne pese proglasili splošno stavko.

Iz Čarkova so poslali vojaštvo v okolice, ker kmetje požigajo gradove.

V rudniških okrajih na Rusko-Poljskem so delavci proglasili splošno stavko.

Odesa, 29. jun. — Grozni boj divja na ulicah. Mornarji z bojne ladije "Knjaz Potemkin" so se pridružili vstašem in se z njimi ob strani bojujejo proti carju zvestemu vojaštvu.

O pol noči je bilo mnogo poslopj v plamenu. Skladišča v pristanu so zgorela kakor tudi 5 ruskih parnikov.

Na jamboru bojne ladije "Knjaz Potemkin" vihra rdeča, vstaška zastava. Poveljnika in več častnikov so mornarji umorili in pometali v morje, ker je brutalni poveljnik ustrelil mornarja Omilčuka, ki se je pritožil, da je juha slaba.

Bukarešt, 3. jul. — Ko je priplula črnomorska eskadra pod poveljstvom admiral Kruegerja v Odeso, da ukroji puntarske mornarje, je admiral po kratkem vojnem posvetovanju uvidel, da se mu bode spuntalo moštvo na vseh ladijah, ako udari na puntarje. Signaliziral je "Knjazu Potemkinu" naj z eskadro odpluje v Sebastopol.

"Knjaz Potemkin" je pa pozval admirala na dogovor na krov "Knjaz Potemkina". A ker "Knjaz Potemkin" na ta poziv ni dobil odgovora, se je pripravil za boj in plul prav blizu eskadre. Admiral Krueger je na to signaliziral: "V Sebastopol!" "Knjaz Potemkin" je pa odgovoril: "Mi ostanemo tukaj."

Iz Odesa je odplul "Knjaz Potemkin" v rumunski pristan Kustendži.

Predno je "Knjaz Potemkin" odplul na odprto morje, je odšla delegacija v pristaniščni urad, kjer je izjavila, da se bode "Knjaz Potemkin" bojeval proti vsem ruskim ladijam, ki ne soglašajo z revolucijo.

Zajedno pa smatra tuja ozemlja in tuje ladje nevtalnim.

Avstrija.

Na Ogrskem je izbruhnila stavka poljskih delavcev. Na več krajih je prišlo do spopadov med orožniki in stavkujočimi delavci.

Tudi v Avstriji so pričeli podjetniki posnemati kapitaliste drugih držav — pričeli so izpirati delavce. Razloček je le ta, da v Avstriji mali podjetniki izpirajo delavce. Najprvo so izprli mizarje na Dunaji. Tudi Mathian v Ljubljani je storil nekaj slínegega. Kmalu so poskusili z izprtjem tudi izdelovalci čevljev. Tem so sledili tesarski mojstri, a zadnji so se pridružili stavbenski podjetniki. Seve, gospodje kapitalisti so povsod pogoreli, ker je proletariat v Avstriji zadnja leta izbornu strokovno organiziran. Izprtje se je pokazalo v Avstriji kakor v drugih evropskih državah kot najslabše sredstvo za uničenje strokovnih organizacij. No, v Avstriji, kakor v drugih evropskih državah pa še tudi nismo do danes čuli, da bi delavski voditelji kar direktno prodali delavce podjetnikom. Koropecija ni tako velika, kakor je v Ameriki, ali jo pa splah ni, vsaj v delavskih organizacijah ne!

Nemčija.

V Koénigsbaehu pri Pforzheimu se je neka 19-letna deklica vsedla na snop slame v škudnja in snop zažgala, ker so ji odvzeli nezakonsko dete.

Današnja človeška družba s svojimi uredbami najprvo skrbi, da človek greši. Po storjenem grehu pa največje moralitene propaltee toliko časa preganjajo grešnika, da grešnik obupa in si stori hudo samemu sebi.

Deklci so vzeli dete, katerega je povila v bolečinah — koje je naravno tudi ljubila. No večji zeloizem se malo kedaj najde na svetu.

V današnji človeški družbi je že tako, da so taki ljudje moralitene sodniki, ki ne vidijo blata in gnojuice v svojem sreju.

Kitajsko.

Bojkt ameriškega blaga pridobiva čimdalje več tal na Kitajskem. Listi bodo sprejeti niti oglasov, v katerih se pripoča ameriško blago.

Tudi v penangski morski ožini so se vsi kitajski trgovci izrekli za bojkt.

Ameriške vesti.

Vendar.

Kar nismo pričakovali, se je zvršilo. Zvezni porotniki so obtožili celo vrsto mesarskih knezov. Zvezni porotniki trdijo, da so mesarski kralji in njih uradniki kršili protitrustjanski zakon. Še pred prvim oktobrom, bodo priele prve obravnave.

Ali bodo mesarske kralje tudi obsodili? Najbolj prefrigani advokate, kar jih premore ameriška republika, bodo gotovo skušali oteji jih ječe. Že je neki širokoustni advokat, neki Miller, zadržil, da je protitrustjanski zakon pomanjkliv.

Advokate bodo že poskrbeli, da se bode porotnikom pri obravnavi name-talo toliko peska v oči, da ne bodo več črno razločili od belega. —

Izprli premogarje.

Ošabni posestniki premogokopov v državi Illinois so z dnem 1. julija izprli vse premogarje radi zakona za razstreljevanje. Due 6. julija bode o tem sodilo razsodišče, v katero sta obe stranki volili svoje zastopnike. Mi upamo, da bode zmagala pravična delavska stvar.

Krvavi denar.

John D. Rockefeller je daroval \$10.000.000 za šolski poduk. Denar bode dobile razne univerze, kjer se dijake vzgoja v strogo kapitalističnem smislu.

What next?

Sodnik Hosea v Cincinnatiju je razsodil, da organizirani delavci ne smejo vabiti svojih neorganiziranih tovarišev, naj vstopijo v organizacijo. Ta je pa lepa! Svoboda za delavce v veliki ameriški republiki bode kmalu še na papirju, ako se bodo dali delavci še vprihodnje vleči za nos od meščanskih politikarjev.

4 julij!

Zopet je mial 4. julij, dan proglašenja ameriške neodvisnosti. Koliko od teh ljudi, ki so dne 4. julija

praznovali s hrupnim streljanjem in s puhlimi govornicami proglašenje ameriške neodvisnosti, se zavedajo dejanja, katerega so zvršili možje pred 129. leti v Philadelphiji, ko so odpovedali pokorščino angleškemu kralju, Juriju? Vprav tisti, ki so svoj patriotizem razobešali dne 4. julija, so najmanj prepojeni z duhom Thomas Jeffersona, Patrick Heuryma in Samuel Adamsa. Oficielni slavnostni govorniki so hvalili neodvisnost Amerike, tepci in neumneži so s streljanjem proslavljali neodvisnost, dastavno ameriško ljudstvo že mnogo let nosi nove in teške tlačanske verige kapitalizma — modernega autokrata.

V vseh mestih in vseh širom Amerike so dne 4. julija praznovali neodvisnost Amerike. V Rusiji so pa pokale puške, revolverji, brzostrelni topovi, bombe itd. za neodvisnost, koju si bode ruski narod morda po hudem in vročem boju pridobil.

V Ameriki se je po otročje streljalo in zažigalo umetaljni ogenj in spuščalo rakete v zrak. V Rusiji se je pa v poulični bitki bojevalo ljudstvo, da zdrobi vlado plemstva, farjev, carizma in birokracije.

Ako bi se ta denar, ki se je dne 4. julija za otročje igračie zmetal v ameriški republiki v zrak, poslal v pomoč ruskim revolucionarjem, bi bilo to hvale vredno delo.

Ali kdor si domišlja, da bi bili patriotični, naduti, ameriški prikr-tjenci kaj slínegega zmožni, ta je sam zrel za blaznico.

Zborovanje obrtne zaveze v Chicagi.

V torek, dne 27. t. m., je pričelo zborovanje obrtne zaveze v Brandtovi dvorani v Chicagi. Navzočih je 115 delegatov raznih strokovnih organizacij.

Nova delavska organizacija se ima s tem zborovanjem poklicati v življenje, organizacija, v katero bi imel vsak duševni in ročni delavec vstop. Nova organizacija bode zidana na principu razrednega boja in ima namen izvojevati delavcem vso vrednost izdelanega produkta.

Vsaj to je bilo jedro govora Wm. D. Haywooda, predsednika zapadne rudarske zveze, ko je odprl zborovanje. To je jasen program, ki mora vsacemu zavednemu delavcu ugajati. Proklamacija razrednega boja, ki ne pozna nobenega prijateljstva s svojim sovražnikom — kapitalizmom.

Vprašanje ostane, bode le mogoče v Ameriki obdržati ta program čist? Ali ne bodo skušali korumpirani, meščanski politikarji vtihotapiti se v to organizacijo? Da se bode skušalo s te strani zajesti se v organizacijo je resnica. Pošteni ljudje bodo zopet morali bistrim okom stražiti, da jih nepošteni ne bodo presenetili in opeharili.

Ali eno moramo priznati kot velik napredek: Vendar je pričelo daniti se tudi v ameriških strokovnih organizacijah — vendar se bode ustanovila strokovna organizacija, ki je razredni boj zapisala na svoj prapor.

Poštenjak ubežal iz Colorade.

Polkovnik T. W. Gross, izplačevalni mojster milice v Coloradi, je poveril veliko svoto denarja, potem pa pobegnil. Tudi ta poštenjak je mučil in trpinčil stavkujoče rudarje v Coloradi. Tako golazen imajo kapitalisti na razpolago, da jo spuste kakor stekle pse na delavce, ako le ti zahtevajo človeških pravic.

Vbogi Rockefeller?

Res, ubogi Rockefeller, koliko kri-vice so mu storili. Nehvaležni svet ga je imenoval največjega lopova. Sedaj se je pa doznalo, da ni on odgovoren za to, če mora z visokimi cenami za petrolej vzeti ljudem tudi zadnji cent iz žepa. Širomak je to bolezen že podedoval! Tatvina je rodbinska lastnost Rockefellerjev.

Oče petrolejskega cesarja je bil navadni konjski tat. Pisateljica Ida

Tarbell pripoveduje, da je na nekem lopovskem pohodu zvršil tako hudelestvo, da se sramežljivi ljudje ne upajo imenovati je s pravim imenom.

No, Rockefeller je s to izjavo opran. On izvršuje na debelo, kar je njegov oče zvrševal na drobno. Da je svojega "uzornega" očeta tako nadkrilil, mu dela le čast. Njegovi slavopevci na univerzi v Chicagi bodo lahko s mirno vestjo pisali v njegovem životopisu, da jabolko ni padlo daleč od drevesa, da je obrt po nazorih svojega očeta tako razširil, da ga je ves svet občudoval.

Že zopet straši.

Terence V. Powderly, znana po-božna dušica, že zopet straši. Powderly je poleg drugih poslov opravljaj tudi službo nekakega voditelja "Black Diamond Athracite" premogarske družbe. Ko so letos pregledavali knjige, so doznali, da so prve knjige, v katerih je bilo zapisanih le 350.000 tol. delnic izginile in se nadomestile s knjigami, v katerih je vknjiženih za \$500.000 delnic.

Seve navadna sleparija, ki pa bujno cvete med pobožnimi stebri današnje družbe.

Čudni nazori.

Neki sodnik v New Yorku je rekel, da ni potrebno, da bi težko delajoč delavec obiskaval s svojo ženo zabavišča. Navemo, zakaj učeni sodnik ni dal zapreti delavca, ki se je predrznil obiskati s svojo soprogo nedolžno veselico? Saj po nazorih naših "kumštih" sodnikov in postavodajalcev ni delavec družega kot izkoriščevalni predmet, katerega sme vsak kapitalist izsesavati, dokler ima le še količkaj moči v sebi. Po nazorih teh "gospodov" bi smel delavec ob nedeljah le hodit v cerkev in poslušat božjega agenta, ki ga uči: Daj bogu, kar je božjega, cesarju, to je kapitalu, pa kar mu gre.

Posvetne zabave, posebno z duševnim vžitkom za delavce, so bile pa že od nekaj vsem zagovornikom današnje korumpirane družbe trn v peti. Torej se nam ni treba čuditi, ako se ameriški sodnik jezi, če delavec s svojo soprogo tudi poseti kako veselico, ki je združena z duševnim vžitkom.

Zadnje sredstvo.

Sedaj je predsednikom zavarovalne družbe "Equitable" menovan bivši minister ameriške mornarnice Paul Morton. S tem imenovanjem se hoče zopet pridobiti zavarovalna družba simpatije v občinstvu.

Meščanski listi pišejo, da bode to imenovanje zopet pridobilo družbi na ugledu.

Mi pa dvomimo o tem. Vsa razkritja o uporabi denarja preveč smrde, torej tudi najbolj pošteno ime prokleta malo pomaga.

Lep poklon?

Dalrymple, strokovnjak za mestno upravo iz Glasgowa, katerega si je čikaški župan Dunc naročil na Angleškem, da pove svojo strokovnjaško sodbo o poobčinjenju čikaških potličnih železnici, je pri odhodu zaklical: "Varujte se politike pri razpravah mestnih zadev!"

To se pravi z drugimi besedami: Ne upajte zaupljivi norei, bedaki in sanjači, da bode v današnjih gospodarskih in meščanskih političnih razmerah iztrebili korupcijo iz uprave ameriških mest! Meščanski politikarji si ne dajo vzeti kar čez noč svojo moč, tem več bodo imeli vedno krepko oporo v službolovcih, katerih je kakor peska v morju.

Pobčinenje prometnih sredstev še ne bode prineslo nobene rešitve, dokler je ljudstvo tako neumno, da se da od korumpiranih meščanskih politikarjev voditi za nos. Sapientisat!

Razmotrivanje proletarca.

Štirje gosposki mladeniči iz Blakenesa v Nemčiji so bili obtoženi, da so neko nezavestno žensko zlorabili za spolsko občevarje. Izvabili so petnajstletno deklico v čoln, katero je eden teh gospodičev 2 dni preje na nekem plesu zapeljal. V čolnu so ji storili silo, dasiravno se je deklica branila s vsemi svojimi močmi. Vsi štirje. Dva sta deklico držala, po njih izpovedi, da je bilo nje telo v bolj ugodnem položaju, dva sta se pa "zabavala" z njo. Deklica se je onesvestila, polili so jo z vodo, da je prišla k sebi, potem jo pa znova posilili. Drugi dan je deklica čutila grozne bolečine. Onezavestila se je večkrat. Od tistega časa je tudi eleptična. Gospodje so se izgovarjali, da niso imeli opraviti z "devico", da v pijanosti in spolski razburjenosti niso opazili, da se je deklica onezavestila, "dasiravno se je branila, so smatrali to za njeno dovoljenje."

Altonski buržoazijci, ki so bili porotniki, so jim verjeli in vse štiri sopoznali nedolžnim, ker deklica ni bila več "devica". Vsi štirje gospodje so bili spoznani zakonitim potom nedolžnim.

In zakonitim potom je bil urednik socialističnega lista "Hamburger Echo" obsojen na 600 mark globe, ker je to infamno obsodbo imenoval razredno pravico in vprašal, če bi porotniki tudi izrekli tako obsodbo, ako bi to bestialčno hudodelstvo zvršili štirje delavci nad hčerjo kakega tvorničarja.

Nižje obesiti pravi razburjeni čitatelj, ko čita o takih sramotnih razsodbah. Kakor če bi to kaj pomagalo! O, če bi lopovske porotnike in učene sodnike, ki v prid denarni vreči izrekajo take sramotne razsodbe, nekoliko više obesili, potem bi bilo kmalu bolje. Tako bomo pa še čitali marsikatero obsodbo, ki je direktno v protislovju s pravico, katero so izrekli kapitalistični hlapci razne narodnosti.

O velikanskem škandalu poroča oficijelno angleško vojno ministerstvo, ki se je dovršil v angleški armadi. Po končani burski vojni so angleški častniki prodali ogromne zaloge živeža, streliva itd. po nizki ceni vojnim dobaviteljem, kar je zopet potem vojna uprava drago nazaj kupila.

Kradli so torej kakor v Rusiji, pravi nehote človek. Ti angleški častniki, ki mislijo, da so najbolj fini gospodje na svetu, so v tatvini istotako izurjeni kakor njih tovariši po poklicu v sveti Rusiji. Imenujejo se patriote, pa so navadni tatovi. Ti umoviči blagohotno dovoljujejo, da jih nezavedna ljudska masa časti kot junake, dasiravno bi moralo biti njih pravo stanovanje v "špekamri".

Patriotizem, ta navadna, gola in prazna fraza koliko hudodelcev je že zakrila? Angleški častniki in lupteški vojaški dobavateji, ki so skupno okradli svojo domovino in vojske za milijone vrednosti, bodo težko kedaj kaznovani radi njih lopovščin. V interesu javnega reda, bode vsa zadeva najbrže mirno zaspala. V interesu tega reda bodo visokostojeci lopovi obdarovani z odlikovanji in redovi; mali tatovi pa, ki so bili tako neumni, da so se dali ujeti, bodo šli v ječo in bodo tako zaznamovani za vse svoje žive dni. Tako hočeta oba vsegamogočna malika: družabna morala in pa državni interes. In to je po nazorih tako zvanih boljših krogov tudi samoobsebi umevno!

KAKO JE MOGOČE, DA DOBE NEKATERI SLOVENCİ, TAKOJ PRI SVOJEM PRIHODU V AMERIKO DOBRE IN LAHKE SLUŽBE?
To je mogoče le vsled tega, ker se isti potrudijo kolikor mogoče kmalu in hitro navaditi se tujakšnih razmer in se navzeti šeg in posebno naučiti se tujakšnega jezika.

Vsak naseljenik naj torej skuša, da se v prav kratkem času nauči tujakšnega jezika, ter naj se za to posluži "Slovensko-Angleškega rečnika", katerega prodaja

V. J. KUBELKA, Box 744, NEW YORK, N. Y.
(cena mu je samo 60 ct.)

Pri naročilu tega slovarja, ki ima obliko žepne knjižice, priložite znesek 60 ct. v poštnih znamkah ali pa Post Money Order na zgoraj omenjeni naslov.

Kralj Matjaz

Zgodovinska povest.
XVI.

— Misli malo več na svojo dušo, Laban, in malo manj na denar.

— Vi lahko tako govorite, se je razjezil Laban, jaz pa ne. Vi ste plemenitega stanu, Vaši starši so bili bogati in Vi niste imeli nikoli skrbi. A jaz? Ko sem jaz prišel na svet, nisem imel nobenega vinarja v žepu.

Erazem se je začel tako smejati, da je Laban utihnil in ves začuden gledal, čemu se Erazem smeje.

— Pustiva to, je končno rekel Erazem. Vidim, da ne bodeva nikoli enih misli.

— Nikoli, je z največjim prepričanjem potrdil Laban, glede denarja že ne. Sicer pa nisem prišel zaradi denarja k Vam.

— Nego zaradi česa?

Laban se je primaknil bliže k Erazmu in mu tiho začel pripovedovati dolgo romantično prirojeno povest, v kateri je bilo resnično samo to, da je bil Simon Kozina ciganski vohun, da je Simon Kozina sprivil prijorja Celestina ciganon v roke in da so cigani obesili Celestina, ne kmetje, katere zdaj gosposka tako nečloveško preganja, trpinči in ubija.

Erazma so Labanova razkritja silno presenetila. V začetku sploh ni mogel verjeti, da mu je Laban povedal resnico.

— Tebi se kmetje smilijo, Laban, je rekel Erazem in da bi jim pomagal, si si izmislil to bajko o ciganih, kaj ne?

— Kdo izmislil, kaj izmislil, je rentčil Laban. Jaz si nisem prav nič izmislil. Kar sem Vam povedal, je vse resnično. Pa sili Vas ne bom, da mi verjamate; če mi nečete verjeti, pa pustite.

— Pomisli Laban, kako naj mi kdo verjame, da je to resnica, kar si povedal, če nimam nobenih dokazov. Cigani so že pred mnogimi meseci izginili od tod in ni bilo ves ta čas nobenega videti.

— Kdo pravi, da jih ni bilo videti? Jaz sem jih videl vsak dan. Še imena Vam povem, če hočete.

— Meni se zdi, Laban, da si ti sam le nekaj imel opraviti pri ciganih, da jih celo po imetih poznaš. Ko bi mi ti povedal popolno resnico, bi se morda moglo kaj storiti za nedolžne jetnike, na katere zdaj leti sum, da so Celestina umorili. Ali tako brez dokazov ne morem ničesar storiti.

Laban ni nekaj časa ničesar odgovoril, nego se nasmilil ob mizo in zamišljeno gledal pred se. Rad bi bil povedal vse natančno, ali bal se je, da bi sam prišel v nesrečo in zato je molčal.

Erazem je prijateljski položil svojo roko na Labanovo ramo.

— Laban, povej mi vse kar veš. Jaz te ne izdam, če si sam udeležen. Prisegam ti to pri Bogu in pri spominu svoje matere. Saj me poznaš, torej veš, da sem mož beseda.

— Ali me res ne bode izdali? Počas in nekam nezaupno so prišle te besede Labanu z jezika a ko je videl, da mu je Erazem mesto obljube ponudil svojo roko, mu jo je krepko stisnil in minila ga je vsaka nezaupnost.

— Dobro, je rekel Laban, zdaj Vam povem vse, kar vem in kar sem sam videl. In povedal je vse natančno kar se je zgodilo, kako so cigani ujeli Celestina in kam so ga nesli, kako so ga sodili in smrtili ter potem nesli pred samostan, kje so izrekli svoj zaklad in kako so plačali Simona Kozina. Samo tega ni povedal, da je on sam Simona Kozina okradel, mu odnesel ves denar in mu pustil v podzemski shrambi samo zlato posodje.

— Tako, zdaj veste vse, je končal Laban svoje pripovedovanje in zdaj storite kar Vam je mogoče, da rešite nedolžne kmete. Samo mene nikar ne izdajte.

— Lej, Laban, je menil Erazem, ali bi ne bilo bolje, ko bi ti šel z menoj in sodniku Strniša povedal to, kar si povedal meni. Gospod Strniša te gotovo ne izda.

— Ali se Vam blede ali kaj, je ves togoten zakričal Laban. Ali mislite tako držati svojo besedo. Saj nisem neumen, da bi samega sebe naznanjal gosposki. Ali me hočete na vešala spraviti.

— Ne boj se prijatelj, ga je miril Erazem, jaz te ne izdam. Sodnik Strniša je mož pravice.

— Ah, po kancelijah je toliko pravice, kakor na gnojšču medu. Kar nehaite s tem.

Erazem je še nekaj časa nagovarjal Labana, naj gre z njim k Strniši, a dosegel je ravno nasprotje tega, kar je nameraval. Laban je postal skrajno nezaupen in je začel vse preklečevati, kar je bil povedal.

— Zdaj vidim, da Vam ni nič verjeti, se je togotil Laban. Jaz sem Vas hotel skusiti, če Vam je zaupati, a zdaj vidim, da ni. Oh kako sem vesel, da sem Vas nalagal in da Vam nisem povedal resnice. Še za pijačo bi dal, tako sem vesel, da ne veste resnice.

— Obenem pa se je že Laban hitro pripravil za odhod, kajti bal se je, da ga Erazem morda celo siloma zadrži. In kar nič ni hotel poslušati Erazma in nič se ni zmenil za Erazmovo zatrjevanje, da ga ne izda na noben način. Da, še roke ni hotel Laban dati Erazmu, nego bežal z vrta kar je mogel in se šele oddahnil, ko je prišel v gozd in je videl, da mu nihče ne sledi.

— Preklicano je bilo pametno, da mu nisem ničesar povedal o denarju, ki sem ga vzel Kozini, je govoril Laban sam sebi. Ko bi bil še zato vedel, bi me gotovo ne bil pustil iz gradu in še denar bi mi bil vzel.

Laban je sedel pod drevo, odkoder je videl na grad in pregledal vso cesto in začel ugibati, kaj naj zdaj stori. Nekaj časa je celo mislil, da stori najbolje, če Erazma ustrelji, ali zdelo se mu je, da bi si s tem nakopal samo novo nevarnost, zakaj, da ga Erazem izda, da je takoj vse razodel sodniku Strniši, o tem ni Laban čisto nič dvomil.

Sedel je dolgo časa na svojem mestu in se ni mogel odločiti. Vedel je, da bodo zdaj preiskali ves okraj zlasti zgrade in bal se je, da ga dobe in da pride na vešala. In vendar se ni mogel odločiti, da bi šel v svet in se kje drugje udomačil. Ni se mogel ločiti od prijaznega okraja, v katerem je doslej preživel vse svoje dni in ki ga še nikdar ni zapustil, in ni se mogel ločiti od vdove Jere, ki je samevala v koči na Lesnem brdu, odkar ji je bil sin ponesrečil in ki je bila z Labanom tako prijazna, kot se nikdar nobena ženska.

— Ne grem in ne grem, je rekel sam sebi, zgrabil svojo puško in odrinil proti Lesnemu brdu s trdnim namenom, da ostane pri Jeri vzlic

Cez malo časa ima odpluti prvi prvi parnik novega parobrodne družstva. Muogo naših rojakov kupio si je vsaj po eno delnico, a večina od njih pa po več delnic. Večinoma so pa to ljudje, kateri so po več let med svetom ter jim je dobro znano kake koristi donaša tako parobrodno društvo našim rojakom, posebnim pa delničarjem. — Priporočamo toraj, da naj si vsak po mogočnosti nabavi kolikor mogoče več delnic, onim pa kateri ne razumeje popolnoma koristi tega družstva, priporočamo, da naj se pismeno obrnejo na nas, da jim stvar popolnoma razjasnimo.

FRANK ZOTTI & CO.

Kdor hoče kupiti delnice nove parobrodne družbe "The Frank Zotti Steamship Co.", naj napiše, izreže in pošlje ta le kupon na spodnji naslov.

Vsaka delnica je vplačana popolnoma, in se nemore več vplačati.
(Incorporated under the laws of the State of Maine)

Frank Zotti Steamship Company.

FRANK ZOTTI, PRESIDENT.

[Inkorporirana po državnih zakonih z glavnico \$2.000.000, od katerih je že \$1.500.000 uplačanih.]

108 Greenwich Street, New York.

Cenjeni gospod:—

S tem predplačam na.....delnic Frank Zotti-jeve parobrodne družbe po \$5.00 komad, in Vam prigrabno pošljem svoto od.....dolarjev, katero upotrebite v zgoraj povedano svrhu, in delnice mi prej ko mogoče dopošljite.

S tem se razume, ako predplače prekoračijo preje navedeno glavnico, da mi zgornjo svoto vrnete v celem znesku.

Ime.....

Ulica in št.....

Mesto in država.....

Dne.....190....

Ceki, menice (träte) in poštna nakaznice naj se pošiljajo direktno na:

Frank Zotti S. S. Co. 108 Greenwich St. New York, N. Y.

preteči nevarnosti.

Kmalu po Labanovem odhodu je z grajskega dvorišča pridrdral voziček. Sodnik Strniša in Erazem sta se odpeljala na Vrhniko in v Bistro.

V samostanu v Bistri so stražarji in hlapci stikali glave in se plašno

ozirali proti glavnemu poslopju, iz čigar podzemskih prostorov se je slišalo grozno, pretresujoče kričanje. —

(Dalje prihodnjik.)

Somišljeniki naročujte in pripojite svoje časopise.

Slovenec in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremil z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli! — Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,

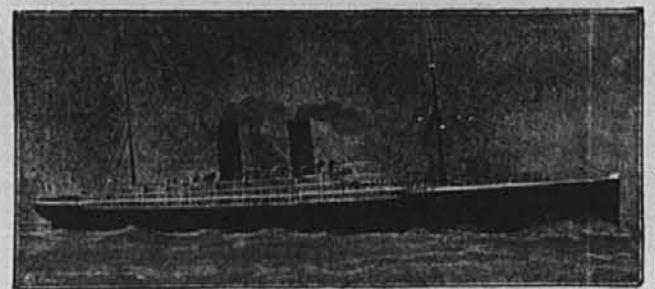
587 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

Kdor hoče kmalu dospeti na Kranjsko, Koroško, Spodnje Štajersko ali v Istrijo, naj se posluži parnikov francoske družbe

Compagne Generale Transatlantique.

— LE 6 DNI NA MORJU —

SAMI BRZOPLOVNI PARNIKI.

Parniki odplujejo iz New Yorka v Havre vsaki četrtek vsakega tedna točno ob 10 uri zjutraj iz pomola 42 North River ulici. Kedar dospje parnik v Havre, odpotujejo potniki takoj z vlakom proti svojem cilju. Vozni listki na prodaj v Ljubljani in Trstu. Pojasnila dajeta:

EUGENE DE BOCANDE,
glavni agent za Ameriko in Canada,
32 Broadway, New York.

MARICE W. KOZMINSKI,
glavni agent za zapad,
71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Slovinci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za možke — za delavnik ali praznik, tedaj se oglašite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove
po
najnovejši modi in nizki cenil.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
blizu 18. ulice Chicago, Ill.

Naša bogastva.

Mesta, zvezana mej sabo po železniškem pasu in mornarskih črtah, so organizmi stoletnega življenja. Prekopajte temelj mest in našli boste sklade, ki o tem svedočijo, ki so pa sedaj pokriti z hišami, gledišči, igrišči. Udoblite se v zgodovino teh mest in našli boste, da so ista le nastala po vzajemnih naporih vseh njenih prebivalcev; le tako so mogla mesta postati, kar so danes.

In dalje — vrednost vsake hiše, vsake tvornice, vsacega rudokopa, vsacega skladišča je zopet rezultat nakopičenega dela milijonov že umrlih delavcev in te vrednosti vstajajo le z napori legionov ljudi, ki žive po vsem svetu. Vsak atom tega, kar zovemo narodno bogastvo pridobi vrednost še le po dejstvu, da je del te neizmernne celote.

Kaj bi bil dok v Londonu, skladišč v Parizu, če bi ne bilo v teh velikih središčih mejnarodne trgovine?

Kaj bi bili naši rudokopi, naše fabrike, naša stavbišča, naše železnice brez velikanskega števila blaga, ki se na njih prevaža?

Milijone človeških bitij je sodelovalo pri tem, da vstvarijo civilizacijo, s katero se ponášamo. Drugi milijoni, raztreseni po vsej zemlji dela na to, da ohrani to civilizacijo. Brez njih bi čez 50 let le bile razvaline nekdanje slave.

Nišesar ni, in bodi kaka misel ali iznajdba, kar ne bi bilo kolektivno vzajemno delo, kar ne bi imelo uza- jedno v preteklosti in bodočnosti svojega izvora. Tisoči iznajditeljev, ali znani ali neznani, umrli so v re- vi, so pripravili iznajdbe teh stro- jev, v katerih današnji človek občuduje svoj genij. Tisoč pisateljev, pesnikov in učenjakov so sodelovali pri zgradbi naših ved, na odstranitvi zmot, pri stvaritvi tiste učenjanske atmosfere, brez katere nobeden ču- dež našega stoletja ni bil mogoč. Ali tudi ti tisoči filozofov, učenjako- vi, iznajditeljev so le bili napetni po delu minolih stoletij. Ali jih ni redilo, izdrževalo skozi ves čas njihovega življenja legion delavcev, rokodelcev vseh vrst? Ali ni so čr- pali svoje gonilne moči iz vsega njenega okrožja!

Genij kakega Segni-a, Mayer-ja, Grove-a je gotovo več pripomogel k napotnju industrije na nova po- ta, kakor vsi kapitalisti sveta; ali ti geniji so pa otroci industrije, kakor vede. Bilo je treba, da so leta in leta parni stroji pred vseh očmi pre- minjali toplo v dinamično silo in to zopet v glas, svetlobo in elektriko, preden so ti duhovi oznaniti mogli mehanični izvor in jednoto fizičnih sil. In če smo mi, otroci 19. stoletja, razumeli to idejo in jo praktično iz- vajamo, potem se imamo za to za- hvaliti temu, da smo vsled izkušenj prejšnjih dnij naravnost trčili nanjo. Misleci preteklega stoletja, so to i- dejo jednote fizičnih sil našli in jo označili; ali ostala je v 18. stoletju nerazumljena, ker to stoletje še ni izraslo s parnim strojem.

Pomisli! je, koliko let bi še pre- teklo v nevednosti tega zakona na- ravnosti, kateri nam je dal moč, da re- volucioniramo vso industrijo, ako n. pr. Watt; (jeden prvih izdelovalcev lokomotive) nebi našel delavcev, ki so ga razumeli in v železo okovali par, da je bil voljniji kakor konj, voda, da je postal duša industrije. (Hrani se še prva lokomotiva iz lesa, ki ni mogla voziti.)

Vsaka mašina ima svojo zgodovi- no. Ista je dolga zgodovina zastoj- prečutih noči, varanj, veselja, delnih iznajdeb skozi več generacij po ne- poznatih iznajditeljih, dokler se ni dodala tem poskusom majhna iznaj- dba, brez katere bi ostala neplodna najplodnejša ideja. Vsaka nova iz- najdba je sploh sinteza — rezultat tisoč predidolnih iznajdeb na neiz- mernem polju mehanike in industri- je.

Veda in industrija, vednost in u- poraba iste, iznajdbe in nje uredni- čenje, katero zopet dalje hodi k no- vim iznajdbam, delo možganov in roke, — misel in napori mišic, — vse to stoji v tesni zvezi. Vsaka iz- najdba, vsak napredek, vsaka po- množitev bogatstva ima svoj izvor

v vzajemnosti, celoti dela roke in de- la možganov preteklosti in sedanjo- sti.

Tedaj s kakim pravom si sme o- svojiti bodi, kdo le najmanjši del te neizmernne celote in sme reči: to je moje in ne vaše?

III.

Tekom časa, katerega je dozda- j prezivelo človeštvo, prišlo je do te- ga, da je neka mala manjšina si prisvo- jila vse, kar je človeku treba k pro- izvajanju in kar služi za povečanje njegove produktivne moči. (Kako je to prišlo, povemo jedenkrat po- zneje. Op. ured.)

Danes so zemlišča vsled narašča- nja ljudstva zadobila posebne vred- nosti. Danes pa je večina zemlišč last manjšine, ki zamore ljudstvu zabraniti, — in to tudi stori — da zemljo kultivira, ali vsaj zabraniti, da to zemljo obdeluje po zdajšnjih potrebah. Rudo—premogokopi, ki vsebujejo delo več generacij vsled potreb industrije in vsled pomnoži- tve ljudi, so tudi le last male manjši- ne in to malo število lastnikov utes- nuje proizvodnjanje v jamah ali ga celo ustavi, če se najde boljša prilika za uporabo kapitalij. Tudi stroj je last posameznih in če bi tudi kak stroj imel v sebi zboljševalno delo treh rodov, on je vzlic temu le last nekaterih kapitalistov. In če bi vnuki iznajditelja, ki je pred 100 leti iznašel mašino za tkanje čipk, danes nastopil v kaki manufakturi v Baslu ali Nottinghamu in zahteval stroj kot svojo last, bi se jih pognalo in če bi silo rabili, bi se jih streljalo.

Železnice bi bile brez številnejše- ga prebivalstva v Evropi, brez se- danje industrije, brez zdajšnje tr- govine le staro železo in te železnice so last nekaterih akeijonarjev, ki morebiti še ne vedo, kje njene želez- nice delajo, ki od njih dobivajo dosti večje revenije, kakor so bile revenije kakega srednjevskega kralja. In če bi se zbrali otroci istih, ki so pri zgrad- bi teh železnic pri predorih, v tunel- lih ponesrečili, in bi ta raztrgana, lačna množica od akeijonarjev za- htevala kruha, bi se ji posvetilo z bajoneti in puškami ter ji tako po- vedalo, kaj so "pridobljena prava."

Vsled te grozovite organizacije naše družbe ne najde sin delavca, ko v svet stopi, ne polja, katerega bi obdelal, ne stroja, katerega bi oskr- boval, ne rudokopa, v katerem bi kopal, če ne da večji del svojega proizvodnjanja gospodarju teh proizva- jalnih sredstev. On mora prodati svojo delavsko moč za mali kos kruha, ki se mu pa tudi lahko vsak hip zgubi. Njegov oče, stari oče sta se trudila, da izsušita to polje, da sezidata fužine, da popolnita maši- ne; delata sta kolikor sta mogla — in kdo more, več kakor to — in teh sin pride na svet ubožnejši kakor zadnji divjak. Ako zadobi privolje- nje, da sme obdelovati kako polje, potem se to zgodi s pogojem, da od- stopi četrtino vladi. In ta davek ki se od njega naprej iztirjava od drža- ve, od kapitalista, od veleposestnika, od posredovalca, postaja večji dan za dnevom in mu redko kedaj pri- pusti, da bi izboljšal zemlišče. Ako je ta človek v delu v industriji, po- tem se mu dovoli delati le s pogo- jem, in še to ne zmiraj, da prepusti polovico, ali dve tretjini proizvaja- nega istemu, katerega zakon pripo- zna za lastnika strojev.

Upijemo proti feudalnemu baro- nu, ki ni dopuščal kmetu, da se do- takne zemlje, ako mu ni prepustil četrtine pridelkov. Imenujemo dotič- ni čas barbaričen. Vendar je le me- njala oblika izčrpanja, stopnja iste- ga je ostala ista. Delavcu se natrup- jejo danes pod imenom proste po- godbe tudi feudalna bremena.

Prevzeti jih mora, nikjer ne naj- de boljšega izhajanja. Kjer je je- denkrat vse postalo last enega go- spodarja, se mora udati, ali lakote umreti. V takih razmerah je narav- no, da je vse naše proizvodnjanje brez- miselno. Kapitalistično podjetje ne izhaja iz pravih potreb družbe; nje- gov jedini motiv je, da pomnožuje prihodke podjetnika. Od tod prihaja vedna fluktuacija v industriji, od tod pridejo kronične krize, katera vsaka po stotisoč delavcev meče na cestni tlak.

(Pride še.)

Ako pošljete denar v staro do- movino, obrnite se zaupno na M. V. Konda-ta, 683 Loomis Str., Chicago, Ill.

Prodajam vozne

listke (šifkarto) za francosko črto—Havre New York in naob- ratno; nadalje za Cunard črto Reka, Trst New York in naob- ratno.

Francoski parniki-vozijo po 6 dni, parniki Cunard črte pa po 12—14 dni od Trsta ali Reke do New Yorka. Postrežba izborna na obeh črtah.

Posiljam tudi denar v staro domovino po dnevnem kurzu in sem v zvezi z najboljšimi bankami v Ameriki in stari do- movini.

Vsa tozadevna vprašanja naj se pošiljajo na naslov:

M. V. KONDA
683 Loomis St.
Chicago, Ill.

Vaclav Donat

izdeluje neopojne pijače — sodovico in mineralno vodo.

576 W. 19. St. Telefon, Canal 6296

Raznovrstni godbeni in- strumenti po nizki ceni.

JOS. JERAN,
459 W. 18. St. Chicago,
se priporoča za poprav- ljenje god. instrumentov

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.

82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Pozor!

Slovenci.

“Salon” z MODERNIM KEGLJIŠČEM

Sveže pivo v sodčkih in buteljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljše in najfinejše unijske smodke. Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovincem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peč in pohištvo pri

NAS

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

Podpisani naznanjam

SLOVENCEM in HRVATOM,

da sem otvoril na voglu 18 Pl. in Loomis St. novourejeni

Saloon.

Poleg tega imam prostorne dvorane za obdrževanje sej in zabav. oglasite se pri meni in pokažem Vam prostore.

S spoštovanjem

(Telefon Canal 7231)

JOSEPH POLACEK,

683 Loomis, cor. 18 Pl. Chicago, Ill.

DOBRO PREBAVLJANJE.

Ne samo veselje in udobnost življenja ampak tudi vspeh življenja je odvisen od dobrega prebavljanja

Severov želodečni grenčec

ozdravi vsake vrste neprebavnost in dispepsijo, ne glede na to, kako dolgo je že trajala in kako hude bolečine je povzročevala. To zdravilo je že staro, a povsem zanesljivo. Cena 50c in \$1.00.

“Hyala in slava”

Čislani gospod: S tem se Vam srčno zahvaljujem za pomoč in za popolno ozdravljenje, ki sem je zadobil od Vašega izvrstnega želodečnega grenčeca. Dokaj časa sem trpel vsled slabotnega želodca in izgube apetita, a navzlic rabi drugih takozvanih “zdravil”, nisem mogel najti odpomoči. Slednjič sem šel v prodajalnico C. F. Zaruba & Co., v Clarksburgu, W. Va., ki imajo Vaša zdravila v zalogi, kupil eno steklenico Vaš-ga želodečnega grenčeca ter ga takoj pričel uživati. Še celo ped porabo cele steklenice se mi je pričelo boljšati in sem zdaj do cela zdrav. Hvala in slava Vam! Priporočil bom Vaša zdravila vsakomur.

Z visokim spoštovanjem

M. LYDA,
presednik odb. 340 Nár. Slov. Spolek,
Clarksburg, W. Va.

Srčni udarci pošiljajo življenjsko kri v vsak del telesa. Ako imate kak nered s srcem vsled slabosti in nepravilnega bitja, to lahko takoj opazite poudar- cih.

Severova srčna tonika vam takoj odpomore, če jo pravočasno začnete uživati. Ojači vsako slabotno srce. Cena \$1.00.

Čista kri pomenja zdravje in moč ter moško in žensko lepoto. Je-li Vaš obraz popačen s spu- ščaj? Rabite

Severov kričistilec takoj in preženite nečistoto iz telesa. Ta kričistilec bo podelil moč in lepoto. Cena \$1.00.

Vesele matere.

Materinstvo je največje in naj- svetejše bogatstvo žene. A vsaki ženi ni podeljeno to, da bi po- stala mati.

Severov ženski regulator

je najboljši krepilec za ženski sestav. Stori nosečnost varno in možno, ter povzroči da se porod slavi kot vesel pojav, mesto ob- jokuje kot nesreča. Cena \$1.00.

SEVEROVA ZDRAVILA

so na prodaj v vseh

lekarnah.

Zdravniški nasveti se dajo brezplačno.

Ples sv. Vida se pokaže na- vadno v otročjih letih. Njegova žrtev izgubi vsako moč nad svojimi udi. Dostokrat ne more otrok sam hoditi ali si pri jedi samemu sebi pomagati.

Severov nervoton

ta neprecenljivi krepilec živcev in ojačevalec, ozdravi ples sv. Vida. Cena \$1.00

Zoper drisko, poletno bolezen padavico, zvijanje in krč ter kolero v želodcu, je najboljši

Severov lek Zoper kolero in drisko

V kratkem času odstrani bolešt ter dovede okrepujoče spanje. Cena 25 in 50c.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Glas Svobode

[THE VOICE OF LIBERTY] WEEKLY Published by The Glas Svobode Co 683 Loomis St. Chicago, Ill.

Subscription \$1.50 per year. Advertisements on agreement... Glas Svobode iside vsaki petek na velja za AMERIKO: za celo leto \$1.50 za pol leta 75c ZA EVROPO: za celo leto kron 10 za pol leta kron 5

Prvi svobodomiseln list za slovenski narod v Ameriki.

Naslov za dopise in posiljanje sledeci:

Glas Svobode 683 LOOMIS ST. CHICAGO, ILL.

Dopisi.

Vsakdanja tatvina.

Angleški filozof Herbert Spencer pise v neki svoji knjigi: "Ako bi imeli opraviti s strankami, ki so prvotno oropale cloveški rod za dedšcino, tedaj bi z njimi na kratko koncali." Ali ta konec bude kmalo tu, ker se ne gre za enkratni rop, ampak za vsakdanji, vedno ponavljajoči se rop. Vsaki sunek z oblicem, vsaki udarec s sekuro, vsaki gibljaj parnega stroja placuje kapitalistom davek.

Kapital jemlje obresti od kmeta, ki orje trdo zemeljsko grudo, kakor od delavca, ki globoko v zemlji koplje zaklade. Kapital jemlje otroke iz šole in jih vprega v delo, ko so njih telesa se slabotna, njih kosti mehke, njih mišice pa nerazvite. Kapital ukrade prezbajočemu cloveku gorkoto, lačnemu hrano, bolniku pa zdravila.

Kapital sili, da žive družine obstoječe iz deset ali več glav v nezdravih, zaduhlih stanovanjih; kapital podi delavce, ki nimajo lastnega doma v beznice; kapital napravilja iz mladeničev, ki bi lahko postali koristni člani cloveške družbe kandidat za vislice; kapital napolnuje svetišca Venere z dekleti, ki bi lahko postale poštene matere; kapital pospešuje v današnji cloveški družbi oduštvu in vse druge zle lastnosti; kapital otemnuje vero na vzvišenost cloveka in mori vzvišene ideale v cloveški duši.

Kapitalizem dela odgovorno naravo za vse izrodke. Narava ni odgovorna za izrodke, pač pa so odgovorni posedujoči sloji za grozno bedo, ki je v današnji cloveški družbi. Ako bi narava svojo rodilno moč podvojila ali postotila, ali bi bilo morda potem manj beđe na svetu? Gotovo ne! Vse take koristi bi bile le časne.

Novo, v vsemiru nahajoče se sile, se dajo izkoristiti le z današnjimi proizvajalnimi sredstvi. In ker so ta sredstva v rokah kapitalistov bi jih kapitalisti monopolizirali, dobiček pa, ki bi ga prinašale te sile, spravili v svoje nenasične malhe. Obrest — prav-zaprav renta bi narasčala, delavci bi pa živeli v bedi in siromaštvu.

Ozrmo se malo naokrog. Kako velik napredek se nam nudi v zadnjem stoletju. Tehnicne iznajdbe so revolucionirale skoro ves svet. In kakšen je rezultat vseh teh iznajdb in odkritij? Nekoliko ljudi je obogatelo, ogromna, velikanska ljudska množica pa živi v bedi in siromaštvu.

Ali bo ta položaj vedno tak? Ali je to malenkost, ako se delavca okraide za njegov zaslužek, mejtem ko se kapitalisti valjajo v razkošju in obilnosti? Ali naj vedno živi ogromna večina v revščini, peščica kapitalistov pa v izobilju?

Civilizacija, ki ima tako gnjilo podlago, ne more biti vekotrajna. Ruševine razpadlih kulturnih dežel pričaju o tem. To se ne zadostuje, ako imajo delavci tudi volilno pravo in so le teoreticno svobodni. Ljudje morajo imeti pravico in svobodo do sredstev, ki so neobhodno potrebna za življenje, oni morajo biti na enakih stopnjah naravne radodarnosti.

Sakserjevi žindri.

Slika izza newyorških kulis je Sakserja in njegovega poba neumljeno dirnila, kar iskro so se jima delale pred očmi, ko sta čitala oni dopis v št. 25 "Gl. Sv." Vsa peneča jeze sta konecno posegla po najpodlejšem, sicer njima že navadnem sredstvu — podtikati dopisniku nepoštenost. Vstrastni jezi pa sama nista vedela kdo je oni "Pinč" dasi si sama davjata ljudem podle priimke; in pravzaprav jima ni bilo jasno, komu sta nataknila ono podtikanje v list uređ., zato sta se brez vsacih predsodkov skopala na nedolžne ljudi v svojem podjetju, češ. ga že imamo tega Pinča, tega izdajalca, ki "naš" kruh je. Ali fantiča sta se proketo uredala.

Da pa bodeta na tak način podtikala, vedoma ali nevedema, meni nepoštenost, to take moralicne propalice ni prav nič ženiralo. V ta namen sta se poslužila izreka: "le obrekovati, nekaj bo že ostalo". Da Sakser sam dvomi v udanost njegovih nastavljenecv, (kar je razvidno) je nam najjasnejši dokaz, da je vse resnica, kar se je do sedaj v "Glas Svobode" o tej tvrdki in njenih autokratih pisalo. — Toda to je zame, danes postranska stvar; namen moj je, da prašam ta lopova kdaj, kje in na kakšen način sem jaz poneveril (!) kako svoto! — Ven loпова dokazita svoje trditve, ko to dokazeta (?) potem sem pa pripravljen podati Sakserju roko.

Najprimirnejši odgovor na ono list. uređ. pa bi bil v tem, da bi clovek stopil v uređ. Sakserjeve žindre pa Sakserju in njegovemu pobu pripeljal par gorkih zaušnic. S tem bi bil storjen najumestnejši "revange".

Da se drznejso taki pobje norce briti v listnici uređ. s poštenimi ljudmi je le dokaz, koliko naobrazbe, duševne zmóžnosti in značaja posedujejo taki ljudje, ki so služili v c. k. lblajtarski službi. — Takim meščanskim instinktom, pošten delavec lahko brez vsacih obzirov pljune v obraz! — Fej! Pinč.

Lepa sodrga!

Lepo sodrgo so najeli kapitalisti v Chicagi, da varuje stavkokaze. Seve o ti lepi sodrgi slov. kap. časnik predvidno molče, pač pa blatijo organizirane delavce.

Dne 27. junija so dali pod ključ Roberta Wroblewskega postavno priznanega in uniformiranega varuha stavkokazev, ker je gospo Jordan udaril tako močno s steklenico po glavi, da jo je zbil na tla, ker ga je prosila, naj jo teden dni počaka za najemšcino.

Še isti večer so dali pod ključ temnopoltnega policajca in varuha garjevecv Edvarda H. Gilberta, ker je leta 1902 dne 27. oktobra zvršil dva umora v Covingtonu, Tenn.

Mi v resnici čestitamo kapitalistom, da imajo take vrle moze kot varuhe stavkokazev.

Božji agenti med seboj!

Svoječasno je škof Turinez v Nancy-u na Francozkem nastopil proti korumpiranam razmeram nunskega samostana "Pri dobrem pastirju". Njegove izpovedbe so bile tako otežkovalne, da je sodišče v vseh slučajih razsodilo proti nunskeemu samostanu.

Ko so pred nekaj tedni socialistični poslanci zahtevali v zbornici, da je skrajni čas narediti škandaloznim razmeram v samostanih konec, je razstrel "viteški" in "krščansko-socialistični" abe Lemire in strastno zagovarjal "device" "Pri dobrem pastirju," ki so obljubile stopiti v zakonsko zvezo še le v nebesih. Seve je "viteški" zagovornik Lemire v tem zagovoru tudi pošteno udrihal po škofu Turinezu, ker se je drznil javno ožigosati njegove varovanke in Kristove neveste, ne da bi prej pri "materi" — prednici — ki gotovo dobi v nebesih vsled svojega deviškega (?) življenja in zatajevanja samega sebe najvišje priznanje in plačilo — vprašal ponižno za dovoljenje, ker je govoril resnico in ni hotel lagati tako, kakor so želele "device", ki koprni, da bodo v nebesih združene s sinom božjim.

Ta napad zagovornika nunskih "devic" je pa škofa tako razsrdil, da je "pobožnemu" in "deviškemu" Lemire-u napisal ta le list: Vi ste skušali s popolno lojalnostjo, ki se pa ne straši najbolj flagrantnih protislovij in zatrjevanjem respekta prikriti obtožbe proti meni. Osebeno stojim nad takimi psovkami in manevri, ali moja dolžnost je, da branim svojo avtoriteto in vpliv. Radi tega pošiljam Vaše obdolžitve v Rim in spremljam ta korak z mojimi dokazi. Jaz Vas obžalujem in Vam odpuštam, Karol Fran. škof v Nancy-u in Toulu. Vitezki zagovornik, abe Lemire pa misli, da ne more nihče zahtevati, da bi se zagovarjal za govor v Rimu, katerega je govoril kot francoski državljani, ker bi bilo to vmešavanje duhovne gosposke v posvetno.

Resnica je, da se je Rim navadno le malokaterkrat branil vtikati svoje prste v posvetne zadeve svojih služabnikov. Ali v tem slučaju se ni treba abeju Lemiru bati ničesar od Rima, ker je napadel škofa, ki je očitno nastopil proti klerikalnemu. "vzgojevalnemu" institutu. Take čine odobruje tudi Rim in magari če gre tudi škofavska avtoriteta rakom zvižgat in žabam gost. Ves trud zaman!

Duhovščina v veliki ameriški republikli s strahom opazuje, da od dne do dne gineva nje vpliv pri delaveih. Vsled tega skuša duhovščina z raznimi umetnimi sredstvi pripeljati zglubljene ovce nazaj v hlev Gospodov, skuša jih pridobiti zopet za nedeljske pridige. Posamezni božji agentje so pa tudi prišli do prepričanja, da je cerkev večkrat grešila proti izkoriščanim delavcem. Ti želijo, da bi se ponižni hlapei "besede božje" ne brigali le za duševni, temveč tudi za telesni blagor svojih ovčič.

Dr. Washington Gladden, ki je pobijal dar Rockefellera, katerega je izročil misijonski družbi, piše v "International Quarterly" pod naslovom "Cerkev in socialni problemi": "Česar stori ameriška cerkev za rešitev teh problemov. Prav malo! V ti deželi se ubije vsako leto več ljudi na železnicah, kakor je bilo Barov in Angležov vbitih v triletni vojni. Na tisoče družin je prišlo vsled tega na beraško palico, in veliko število teh nesreč bi se bilo lahko preprečilo. Tuberkuloza vmori vsako leto 150,000 ljudi v Zdr. drž. Beda, katero povzroča ta bolezen, je neizmerna. In velik del tega bi se lahko tudi preprečil. Vničenje zdravja v vojašnicam podobnih hišah je zopet drug vzrok beđe; in obénost ima moč, omejiti to zlo. Pač je naloga cerkve opozoriti splošnost na ta zla. Ona nima nobene nujnejše naloge. Ona ne sme več brezbrizno gledati, kako zločinjske sile moré duše in telesa."

G. dr. Washington Gladden morda misli pošteno. Ali njegove besede bodo ostale glas vpijočega v puščavi. Cerkev se bode čuvala iz sladkodušnih besed vstvariti meso in kri, ker bi si s tem nakopala sovraštvo svojih bogatih zaščitnikov. In če bi tudi spoznala svoje grehe in hotela vstopiti z vso silo za proletariat, bi bilo dandanes prepozno. Delavci, kateri so pričeli misliti s svojimi možgani, ne marajo duševnih ne posvetnih varuhov. Zavedni delavci so se postavili na svoje lastne noge, dobro vedo, da bodo tlačanske verige zdrobili le s svojim lastnim delom in trudom.

ISČEM zanesljivega in poštenega agenta za razpečevanje grenice "Triglav" mej Slovinci in Hrvatli. Tudi agenti izven Chicage se sprejmejo. Zaslužek dober. Vprašajte na 568 W. 18th Str., Chicagi, Ill. — Triglav Chemical Works.

POZOR!

Cenjenim rojakom v Clevelandu, Ohio, in okolici naznanjam, da sem otvoril koncem meseca junija t. l. svoj dobro urejeni Salon pod imenom "Raths-Keiler" na St. Clair St. št. 1750, kjer točim vedno sveže Leisyjevo nležano pivo, kakor tudi importirano. Poleg tega dobiti je pri meni dober whiskey ter fine smotke. Postrežba je točna in solidna. Za obilen obisk se priporoča rojakom GEORGE TRAVNIKAR, 1750 St. Clair Str., Cleveland, O.

Slovinci, če imate opravke v mestu zglasite se pri B. Režabek-u, 283 Seneca St. Cleveland, O. Tu dobite vedno sveže pivo, fino vino in žganje, pa prost prigrizek. Naročeno kosilo 16. centov.

PROSTA ZEMLJIŠČA 8, 000, 000 ORALOV. NORTHERN PACIFIC YELLOWSTONE PARK LINE V zapadni Dakoti ob Northern Pacific železnici. Po zemljevide in letake pišite na C. W. Mott, General Emigration Agent, St. Paul, Minn. Za ceno in informacije pa na C. A. Mathews, General Agent Passenger Department, 208 S. Clark St. Chicago, Ill.

DVOJNO KEGLJIŠČE! PROSTI PRIGRIZEK! Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem v soboto dopoldne dne 17. jun. t. l. odprl gostilno z dvojnimi kegljiščem na vogalu Laflin in 20 ulice in Blue Island Ave. Chicago, Ill. Priporočam svojo gostilno vsem bratom Slovincem, Hrvatom in drugim bratom Slovanom v obilen poset. Točim vedno sveže pivo, najboljša vina in likerje. Prodajam najfinejše smodke. Dober, prost prigrizek vsakomur na razpologo. John Kumar, gostilničar.

OKLAHOMA IN JUGOZAPAD.

SVETOVNA PONUDBA. Ako si hočete zboljšati svoj položaj, potem prečitajte vsako besedo tega članka. Mi smo pomagali že tisočem in pomagamo lahko tudi Vam. Ta kratak popis o divnem jugozapadu Vam pove na kratko vse, o čemer pa se sami lahko prepričate. Prilika za vsacega. Oklahomi je zagotovljena najboljša bodočnost. Na tisoče rokodelcev, delavcev in kmetov je šlo zadnja leta v Oklahoma in vsi so delali za Vašo bodočnost. Temveč kmetov je, toliko več se potrebuje kovačev, rokodelcev, trgovcev — ker to zahteva moderno cloveško življenje. Svet še ni preobljuden. Ali vendar naseljenje rapidno narašča, radi tega je potrebno da se tudi Vi poručite. Oklahoma je središče jugozapada in je v klimatnem oziru isto kot Missouri, Arkansas, Indian Territory, Texas, Kansas, New Mexico in Colorado. Vsaka teh držav ima posebne ugodnosti, katere so pa v Oklahomi vse združene. Vaš zaslužek raste. Klima te dežele je mila in zdrava. Vsaki dan skozi vse leto lahko delate na prostem. V najkrajšem času si lahko zagotovite najboljši zaslužek, mnogo boljši kakor na severju in vzhodu. Tu se lahko vsakdo prepriča, kaj je vspeh, kaj nevspeh. Kaj tu vspeva? Produkti v tej deželi so tako različni, kakor jih zahteva vsakovrstno delo. Na nekaterih mestih sade bombažove nasade. Zopet drugod raste najfinejše sadje. Koruza, oves, pšenica, krompir, raznovrstno žito, zelenjava in trava srednje zone vspevajo krasno. Perutinarstvo, živinoreja in mlekarstvo nesejo lep dobiček. Majhne tvornice in obrtništvo se zahteva povsod. Rock Island železnica, ki ima več tisoč milj proge, pa dovažta blago po najnižji ceni na vse svetovne trge. Brezplačne informacije. Rock Island System železnica nima lastnih zemljišč na prodaj, ali nje proge križajo zemljišča, ki so na prodaj. Železnica ima poseben oddelek, ki daje vsakemu brezplačno vsestranska pojasnila. Mi imamo potrebne podatke na razpologo o vseh razmerah tacih zemljišč, ki leže ob naši progi. Mi Vam damo pojasnila, kje se najboljša mesta za trgovino, kmetijstvo, rokodelstvo itd., o kapitalu, katerega potrebujete v začetku. Naša pojasnila so točna in zanesljiva. Ako se obrnete do nas, si pripravite denar in čas. Pojasnila so vsa brezplačna. Vsako podrobno pojasnilo, katere potrebujete, Vas nestane nič. Sedaj je čas. Čas žetve je pri kraji in sedaj lahko najboljšo ogledate zemljišča. Ako hočete iti na ogled, Rock Island System železnica ima za naselnike posebno znižane cene. Tur in retur — vozni listki stanejo z vseh vzhodnih in severnih postaj na vse južnozpadne postaje le \$2.00 več, kakor-tur listki. Ti listki so veljavni vsaki prvi in tretji torek v mesecih: juliju, avgustu, septembru in oktobru.

Rock Island System Na stotine ljudi bodo čitali ta članek in se odločili za jugozapad. Na delo torej, ako hočete biti prvi. Ako si hočete v resnici zboljšati svoj položaj tedaj nam pišite takoj 1. Koliko imate denarja. 2. Kakšni obrti se hočete posvetiti. 3. Kateri kraj Vam bolj uga ja. Mi Vam samo odgovorili in postali natančne informacije. JOHN SEBASTIAN Passenger Traffic Manager, Rock Island System, 208 S. Clark St. Chicago, Ill.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 Podpredsednik: MIHAEL STRUKELJ, 519 Power Str., Johnstown, Pa.
 I. tajnik: MARTIN KONDA, 683 Loomis St., Chicago, Ill.
 Pom. tajnik: FRANK PETRIČ, 683 Loomis Str., Chicago, Ill.
 Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.

Nadzorniki: DAN. BADOVINAC, P. O. Box 193 La Salle, Ill.
 JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.
 Porotni odbor: JOS. DULLER, 7 Walker Str., Jamesville, Wis.
 MARTIN POTOČAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 Bolniški odbor: JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 JOS. DULLER, 7 Walker Str., Jamesville, Wis.
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; denarne pošiljatve pa blagajniku Frank Klobučarju.

Odbor S. N. P. J. ima vsaki tretji četrtek svojo redno mesečno sejo. Opozarja se vse člane, ki imajo vprašanja do odbora, da pravočasno dopošljejo svoje dopise prvemu tajniku.

Glavnega zborovanja meseca septembra, S. N. P. J. se vdeležijo naslednji odborniki: John Stenich, predsednik. Frank Klobučar, blagajnik. Martin Konda, tajnik. Dan Badovinac, Anton Mladič in John Werschay, gospodarski odborniki.

Do sedaj prijavljeni delegatje za glavno zborovanje S. N. P. J. v mesecu septembru t. l.

Nace Žlemberger, za društvo "Bratstvo" št. 4 v Steel, O.
 Pongrac Jurše, za društvo "Orel" št. 19 v Stone City, Kans.
 Karol Mackovšek, za društvo "Edinost" št. 23 v Darragh, Pa.
 Frank Levec, za društvo "Bratstvo Naprej" št. 9 v Yale, Kans.
 Matija Strohen, za društvo "Triglav" št. 2 v La Salle, Ill.

POOBLAŠČENI DELEGATJE.

Martin Konda, od društva "Edinost" št. 13 v Wheling Creek, O.
 Frank Klobučar, od društva "Delavec" št. 8 v S. Chicago, Ill.
 MARTIN KONDA, I. r. tajnik.

Društvene vesti.

Društvo "Slavija" št. 1. S. N. P. J. v Chicago, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu v Naročni dvorani na 587 S. Centre Ave. John Duller, tajnik. 12 W. 25th St., Chicago, Ill.

Bratsko društvo "Triglav" št. 2. "S. N. P. J." v La Salle, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu točno ob 1/2 2 uri popoldan, v prostorih M. Kumpa. D. Badovinac, tajnik.

Društvo "Adrija" št. 3. "S. N. P. J." v Johnstown, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako zadno nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldan na 725 Broad Alley. K mnogostevilnem vstopu v omenjeno društvo vabi Odbor.

Društvo Bratstvo št. 4 "S. N. P. J." v Steel, O., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu, ob 2 uri popoldan v prostorih brata K. Dernača. Odbor.

Društvo "Naprej" št. 5 S. N. P. J. v Clevelandu ima svoje redne mesečne seje vsak prvi četrtek zvečer v mesecu v društvenih prostorih na 1778 St. Clair Str., Cleveland, O.

Društvo "Bratstvo" št. 6 S. N. P. J. v Morgan, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldan v prostorih br. Fr. Miklaučiča na Sygen. Odbor.

Društvo "Bratoljub" št. 7. S. N. P. J. v Claridge, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v dvorani nemške zveze ob 9 uri popoldan. Somišljeniki se vabijo v društvo Josip Kravanja, tajnik.

Društvo "Delavec" št. 8. S. N. P. J. v So. Chicago, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2 uri pop. v društvenih prostorih brata Jak. Tisola, 9049 Greenbay Ave.

Društvo "Eled" št. 17 "S. N. P. J." v Lorain, O., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldan v prostorih brata Vrbanke. Alexander Seichnitzer, tajnik. 578-10th Ave., Lorain, O.

Društvo "Trdnjava" št. 10 "S. N. P. J." v Rock Springs, Wyo., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 9 uri popoldan. Ivan Lebor, tajnik.

Bratsko društvo "Sokol" št. 11 spadajoče v "S. N. P. J.", v Roslyn, Wash., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu pri br. Ivan Malenšek-u. Odbor.

Na znanje.

Prihodnji teden bode izšla knjiga "Opatov praporščak". Kdor želi razpečavati to knjigo ali naročiti jo, naj nam takoj piše koliko zitisov želi. Knjiga stane 50c.

Društvo "Edinost" št. 12 "S. N. P. J." mesečne seje vsako prvo sredo v mesecu ob 8 uri zvečer v Murray Uper House. M. Zugel, tajnik. P. O. Box 127 Murray, Utah.

Društvo "Edinost" št. 13 "S. N. P. J." v Wheling Creek, O., ima svoje redne mesečne seje vsako zadno nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldan v prostorih br. Josip Hora. Odbor.

Društvo "Sloga" št. 14. "S. N. P. J." v Waukegan, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo, točno ob 2 uri popoldan v Jerebovi dvorani na 10. cesti. Andrej Masle, tajnik.

Društvo "Zarja" št. 15 "S. N. P. J." v Ravensdale, Wash., ima svoje redne mesečne seje vsako zadno nedeljo v mesecu, v dvorani g. F. Ludovika v Ravensdale, Wash. Odbor.

Društvo "Sloga" št. 16. "S. N. P. J." v Milwaukee, Wis., ima svoje mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v prostorih brata C. Hoffbauerja 136 Reed St. Fran Budna, tajnik.

Slovensko narodno bratsko podporno društvo "Bratstvo Naprej" št. 9. "S. N. P. J.", v Yale, Kans., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 10 uri popoldan, v slovenski Narodni dvorani pri sob. Dolari. Frank Levec, tajnik. Kamp 31, Pittsburg, Kans.

Društvo "Orel" št. 19 "S. N. P. J." v Stone City, Kans., ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu. Ignac Pečnik, tajnik.

Bratsko društvo "Sokol" št. 20 "S. N. P. J." v Ely, Minn., ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu v prostorih br. Jos. Seliskar-ja. J. Somrak, tajnik. Box 62 Ely, Minn.

Društvo "Orel" št. 21 "S. N. P. J." v Pueblo, Colo., ima redne mesečne seje vsako prvo nedeljo, in vsako prvo po 15. vsacega meseca v dvorani M. Kochevar-ja 1217 Eiler Ave. Odbor.

Društvo "Danica" št. 22 S. N. P. J. v Trimountain, Mich., ima svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu. Matija Likovič, tajnik.

Društvo "Edinost" št. 23 S. N. P. J. v Darragh, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu, v dvorani Wm. Singer-ja v Eveningtown, Pa. Odbor.

Društvo "Šmarnica" št. 24. S. N. P. J. v Jenny Lind, Ark., ima svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu. Odbor.

Društvo "Zora" št. 25 S. N. P. J. v Terrio, Colo., ima svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu. Odbor.

Somišljeniki naročajte in priporočajte GLAS SVOBODE.

Odprla sva moderno urejeno gostilno na 156 Desplaines ulici in voglu Austin Ave.

kjer bodeva točila piyo prve vrste, pristna naravna vina in izborna žganje.

Unijske smodke na raspolago.

V obilni poset se priporoča vsem rojakom, brata

Polanšek brata.

500 mož potrebuje za Rainerjevo pivo in Bourbon Wiskey piti, fine smodke kaditi in se veseliti.

ANTON KRIZE,
OAT HILL, NAPA CO. CAL.

Kasparjeva državna banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačnje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30 dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

PRVI NARODNI IZLET

vseh združenih slovenskih društev v Chicagi, kate-
rega prirede društva:

Sv. Štefan, Slavija, Sv. Jurij, Sv. Alojzij,
Slovenija, V. Sv. Martina itd.

v nedeljo dne 23. julija 1905 v Thornton Park, Ill.

z dvema posebnima vlakoma na Chicago Terminal železnici

Odhod s postaje Grand Central, Fift Ave. in Harrison
zjutraj ob 8:30 in 9:30. Vlaka se vstavi na Blue Is-
land Ave., Ashland Ave., Western Ave. in 26. ulici.

DOBITKI:

Na keglijšču dva.

Tekmovanje v dirki pet.

In sicer tekmujejo najprvo med seboj deklice, potem
dečki, kasneje odrašene ženske, za njimi odrašeni
možki, nazadnje pa debeli možki.

Listek za osebo 50 centov.

Hermanekov Angelika balzam je najboljše krepilo.

Kedar telo slabi in se njega moč čimdalje boljbolj zmanjšuje te-
daj potrebuje želodec krepila za prebavljenje, da ojači čreva in ledvice.
Hermanekov angelika balzam se proizvaja le iz korenin, zelišč in
izbranih rož, ki so potrebne za ojačenje telesa in utrditev zdravja. A-
ko postane kri nečista, se pretaka nepravilno in postaja razkrojena, te-
lo ne dobiva dovolj jakosti, torej slabi in razpada, pristopno je bole-
nim, nervoznosti, slabemu prebavljenju, izgubi slasti do jedil, nespeč-
nosti.

Poleg se pa prikazujejo še druge bolezni, ki imajo svoj izvor le v sla-
bi krvi, n. pr. mrzlica. Hermanekov angelika balzam je naj-
boljši kričistilec in krepilo, ki vedno pomaga, ako telo slabi.

Cena 75c; po pošti 85c.

Izdeluje in prodaja edino

J. C. Hermanek, lekarnar,
585 So. Centre Av. Chicago Ill.

<h3>Kdor bode ta teden kupil, bode prihranil denar, ker smo znižali cene.</h3>	
<p>Ako za pet centov kupite, že dobite premijski kupon.</p>	
<p>Vsa hišna oprava za štiri sobe \$83.00. Pohištvo za jedilno, spalno, sprejemno sobo in kuhinjo. Le če za vse štiri sobe kupite pohištvo je dobite za to ceno. En kos si lahko izberete več, seveda, kateri je vam všeč. Tem potom si prihranite denar, ako kupite pohištvo pri nas. ZA TA TEDEN:</p>	
<p>Sprejemna soba: — Miza iz treh delov — dovršena z mahagonijem po ..... \$9.98</p>	<p>2 blazini le ..... 59c</p>
<p>Majhna mizica — dovršena z mahagonijem ..... \$1.45</p>	<p>Fina, široka odeja, razne barve ..... \$1.25</p>
<p>Bruselska preproga. Mera 8 1/2 x 10 1/2 čevljev. .... \$12.98</p>	<p>Omara po francoskem vzorcu — okusno in lično delo... \$7.95</p>
<p>Zagrinjala jako fino delo ..... \$1.25</p>	<p>Soliden hrastov stol le ..... 95c</p>
<p>Fina, moderna svetilka le ..... \$1.25</p>	<p>Soliden hrastov gugalni stol le ..... \$1.98</p>
<p>Jedilna soba: — 6 čevljev dolga miza — iz hrastovega lesa in fino politirana ..... \$6.50</p>	<p>Par zagrinjal za okna le ..... 98c</p>
<p>Stoli za jedilno sobo iz hrastovega lesa — 4 stoli le... \$3.60</p>	<p>Odeja, katero se lahko rabi na oha leca ..... \$1.25</p>
<p>Bruselska preproga. Mera 9 x 10 1/2 čevlja. Stane le ..... \$9.98</p>	<p>Za kuhinjo: — Štedilno ognjišče — garantirano s potrebnimi cevmi le ..... \$14.35</p>
<p>Spalna soba: — Težka železna postelja različne mere. .... \$2.25</p>	<p>Kuhinjska miza iz belega lesa le ..... \$1.19</p>
<p>Iz žice pleten matroe razne velikosti ..... \$1.85</p>	<p>Kuhinjska stola iz trdega lesa ..... 45c</p>
<p>Matroe napolnjen s pavlo ..... \$1.39</p>	<p>Prodajalec FRANK STONICH vprašajte po števil. 22. . . .</p>

Dr. Kolacek & Co.
559, 561, 563 and 565 BLUE ISLAND AVE.

Vesti iz jugoslovanskih pokrajin

Kupčija v cerkvi. Fabriciranje molitvenikov je na Slovenskem cvetoča obrt, pri kateri zaslužijo naši duhovniki toliko denarja da ne vedo kam z njim. Poročali smo, kako je nedavno izdal spekulativen duhovnik nov molitvenik za šolarje in kako so katehetje otroke silili, da morejo kupiti ta molitvenik. Naš nastop proti temu početju je izdal. Deželni šolski svet je prepovedal to usiljevanje molitvenikov in prisilil katehete da morajo že prožane molitvenike vzeti nazaj. Klerikalce je to strahovito jezilo, toda morali so se vdati. S tem so prišli v veliko zadrego, zakaj napravili so tistih molitvenikov 40.000 izvodov. A dolgo niso bili v zadregi. Začeli so s prižnice agitirati za te molitvenike. Oni dan je v Cerknici sam dekan s prižnice opozarjal botre, naj birmancem kupijo za birmo prav ta molitvenik in z vso močjo jim je pihal na dušo, da so drugačna darila nepotrebna in da je potreben birmancem prav ta molitvenik. Cerkev je pač nehala biti bram božji in je postala štacuna, kjer delajo duhovniki kupčije z molitveniki. Pri ti priliki se je dekan tudi drugače izkazal skrbnega za — bisago. Po vedal je, da ne sme noben boter peljati več kot dva birmance k birmi. Časih so botri imeli kar po šest in sedem birmancev. Zdaj se hoče to odpraviti. Če sme boter imeti le dva birmance namesto šest ali sedem, je seveda treba več botrov in čim več je botov, toliko, več je — ofra.

"Slov. Narod".

V nedeljo nigreh delati. Tako je povedal župnik v Zabnici. In zakaj ni greh delati? Zato, ker pride ljubljanski škof Bonaventura v torek v Zabnico. Župnik je rekel: "Ako bode delali v nedeljo slavoloke za škofov sprejem, ni greh!" Tedaj za škofa delati in se truditi, ni greh; če pa kmet mahne v nedeljo s koso po travi, je pa že frdman. Dvojna mera za greh. Če delaš potrebno zase, je greh; če delaš za škofa nepotrebno, pa ni greh. Radovedni smo ali bodo napredni Zabničanje res šli tlako delat škofu in fajmostru Čiku? Kakor čujemo, so že v več krajih sklenili, letoš škofa ne pozdravljati, ne napravljati slavolokov itd. To je prav, to je prav moško! Škofu naj svetijo tiste zarjavele devičarice in pošklepani devičarji!

"Slov. Nat."

Zenska — menih. V nekem samostanu blizu Bukarešta je umrl te dni menih Vazul Popovics 90 let star. Veliko pa je bilo presenečenje, ko se je pokazalo, da je umrl menih bil — zenska. Menihi se sicer rotijo, da ni bilo nikomur znano, da imajo žensko v samostanu, a tega jim vaščani nočejo prav verjeti, vsaj glede mladih let ne.

Sadovi praznovestva. Pred odhodom na vojsko je prejel general Kuropatkin kleče podobo "sv." Sergija iz rok arhimandrita Nikona. Arhimandrit je trdil, da je ta podoba pripomogla zmago Rusom nad Švedi, Turki in Poljaki. Kakor pa kažejo dogodki na rusko-japonskem bojišču, se je čudodelni

Goriški lesni delavci so stopili v stavko, ker so gospodarji njih zahteve odklonili.

Senzacionalno vest je prinesel pobožni "Slovenec" med ljubljanskimi novicami. Povedal je namreč, da so pokopali kuharico pokojnega kanonika Čebaška! Ker vemo, kolik vpliv in veljavo imajo farovške kuharice v nekaterih župniščih, svetovali bi "Slovencu", da naznani vselej, kdaj zbolj kaka farovška kuharica, zlasti pa, kadar se poda na potovanje v Rim!

Kaj je na tem? Ljubljanski romarji, ki so bili zadnje praznike na Brezjah, pripovedujejo sledečo dogodbico: "Pred nekaj časom je izročil pekdo v zahvalo "Mariji Pomagaj" na Brezjah dve sveči, ki bi se naj prižgale ob večjih praznikih. Tako ju je hotel cerkovnik prižgati tudi v pričo romarjev binokostne praznike. Toda bolj ko je prižgal, slabše je bilo, sveči se nista hoteli uneti, in se vsta. Cerkovniku se je to zdelo čudno in je šel po nekega patra, a tudi temu sveči nista hoteli goreti. Ker se je to tudi patru zdelo čudno, je snel svečo s svetilnika in jo prelomil. Iz sveče se je vsul — "dinamit". Klerikalna svojat razume v resnici dobro farbati kmečko ljudstvu. Omenjenmu patru in cerkovniku svetujemo, naj vzameta pravi dinamit v svoje roke in naj ga skušata prižgati. Poskušala bodeta le enkrat, za drugo poskušnja jima ne bo ostajalo časa kakor tudi ne lomiti sveč.

Listnica uredništva

Pero Strelj. Za to štev. prekasno Vaš dopis bomo objavili prihodnjič. Pozdrav!

Josip Košak, Brooklyn, N. Y. V prav radi potrdimo, da niste bili nikdar naš naročnik, ne dopisnik. Nikar se ne jezite, ako Vas g. Sakser sumniči. On ima precej kosmato vest, radi tega sumniči vsakogar, kdor se njegovi autokraciji upre. Pozdrav!

Fok, New York. Prejeli vse. Hvala! Splošna stavka — bomo najbrže prinesli v Koledarju. Ima več pomena kokor v listu. Pozdrav!

Vsem sodrugom na znanje.

Ker je sodrug A. Prešern za nekaj časa odpotoval radi dela v Cleveland in Indianapolis je mesto njega izvoljem blagajnikom slov. soc. kluba v Chicagi sodr. Frank Mladič 587 S. Centre A., Chicagi, Illinois. Na omenjeni naslov naj se tudi pošilja denar za bloke in strankarske dopise.

S soc. pozdravom,
A. Poravne, predsednik.

KJE JE France Mozgom, doma iz Škofje Loke. Njegovo zadnje pismo, datirano z dne 11. sept. 1900 — Bx 234, Kokomo, Colo., Summit Co. je njegova žena prejela kot zadnji dokaz, da živi. V tem listu piše svoji ženi, da dela pri srebrni rudi.

Prosim vse rojake, kateri kaj vedo o njegovem sedanjem bivanju, da mi takoj sporoče. Troške povrnem John M. Thome, Box 62, Leckrone, Pa.

POSEBNI OGLAS.

Nova prekomorska črta — Sredozemsko in Adrijansko morje. —

Mirko Vadjina

priporoča bratom
Slovencem svojo
BRIVNICO.
390 W. 18. St. Chicago.

Največja slovanska trrdka

Emil Bachman,
580 So. Centre Ave. Chicago.

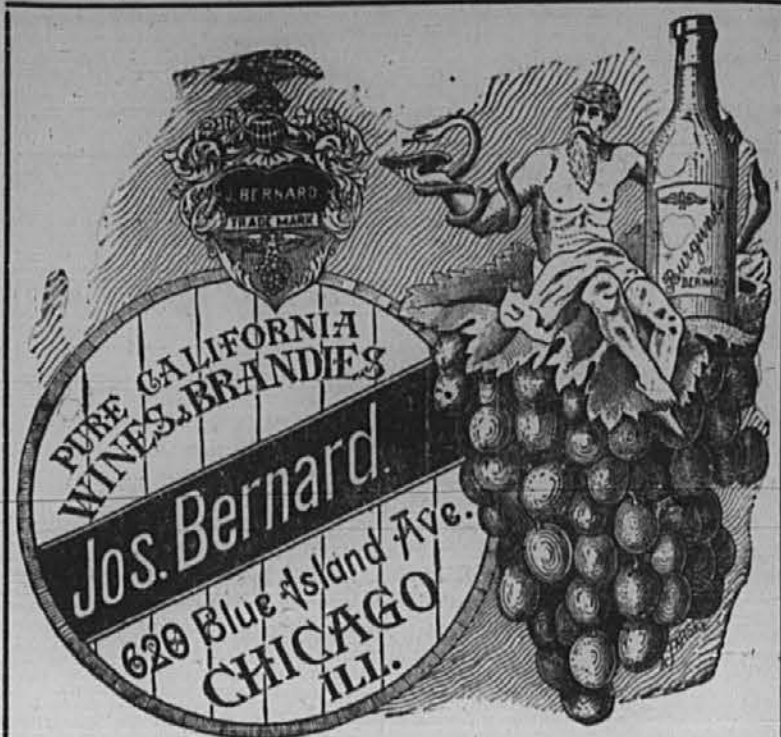
Izdeluje društvene znake, gumbe, zastave in druge potreščine.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače — "atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsace-mu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC
617 S. Center Ave. blizo 19
ulice CHICAGO, ILL.

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljico. Vsi dobro došli!

Kdor se želi učiti in naučiti
angleško brez učitelja

naj si nabavi najnovejši

Slovensko---angleški---rečnik.

Knjižica je jako razumljivo sestavljena, poleg angleških besedi nahaja se pravilno izgovarjanje istih. Oblika knjižice je žepna, toraj pri vsaki priliki v porabi.

CENA JI JE SAMO 60 CENTOV.

Denar pošljite po Money-Orderju ali pa v znakah na naslov
V. J. Kubelka, P. O. Box 744
New York N. Y.

Stojte in mislite!

Česar potrebujete za redno življenje?

Zrak in hrano!!!

Vi ne morete živeti brez njiju. Gotovo ste tako pametni, da imate zraka, kolikor ga morate dobiti. Ali kako je z hrano? Vi veste, da želodec odpove hrano, ne glede na to je-li dobro pripravljena.

TO POMENI BOLEZEN V VSAKEM SLUČAJU.

Kakor hitro se Vam povrne slast do jela, že se počutite dobro.

je edini pripomoček, ki absolutno pomaga v mnogih slučajih. Ta lek povrne in pomnoži prebavno moč želodca in črev, in voinkuje tako blagodejno na te organe, da lahko prebavljajo najtežja jedila. Vi veste koliko je življenje vredno, ako lahko jeste vse, kar je Vam všeč, ne da bi Vam škodilo — veste tudi kakšne muke so, ako ne morete uživati hrane ne vsled revščine, ampak vsled bolezni.

Trinerjevo, zdravilno, grenko vino

Trinerjevo zdravilno grenko vino

ohrani življenje za mnogo let,
ohrani zadovoljnost.

še lahko daje otrokom,
zbirčnim gospodičnam.

Wilre

Najboljši fotograf, izdeluje vsakovrstne slike razne velikosti. 🌿 🌿 🌿 🌿

Družbinske in društvene skupine. Ženitovanijske in otročje silke so naša specialiteta. Cene primerne in solidne.

391—393 Blue Island Ave, vogal 14. Pl.

Telefon Canal 287

Nad 30 let se je obnašal
Dr. RICHTERJEV
SVETOVNI, PRENOVLJENI
"SIDRO"
Pain Expeller
kot najboljši lek zoper
REUMATIZEM,
POKOSTNICO,
PODAGRO itd.
in razne reumatične neprilike.
SAHO: 25ct. in 50ct. v vseh lekarnah
all pri
F. A. Richter & Co.
215 Pearl Street,
New York.

LIEBICH Slovenski fotograf
poznat mej Slovenci že mnogo let
izdeluje najlepše velike in male slike
po najnižjih cenah.
80—86 Euclid Ave.
CLEVELAND, O.

POMOČ IN ZDRAVJE BOLNIM!

ZAMORE DATI SAMO

Dr. E. C. Collins, M. I.

ako hoče bolnik popolnoma ozdraviti je v prvi vrsti potrebno da zdravnik njegovo bolezen popolnoma in natanko spozna, to pa je edino le mogoče našemu slavnemu in najbolj učenemu profesorju, ker je on edini zdravnik, kateri po natančnem opisu vsako bolezen, popolnoma in temeljito spozna.

Zato, rojaki Slovenci, v slučaju da vam je treba zdravniške pomoči vam mi priporočamo samo in edino le tega slavnega in izkušenega zdravnika ker se nijeden drugi zdravnik ne more ponašati s tako uspešnim zdravljenjem kakor on.

OZDRAVI VSE BOLEZNI, ker on jedini pozna po znamenjih takoj vsako bolezen in radi tega ozdravi vse moške in ženske bolezni bodisi akutne ali pa zastarele (kronične). Za to tudi jamči za popolno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah, mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni v grlu, nosu, glavi, nervoznost, živčne bolezni, prehudo utripanje in bolezni srca, katar, prehlajenje, naduho, bronhijalni, pljučni in prsni kašelj, bljuvanje krvi, mrzlica, vročina, težko dihanje, nepravilno prebavljanje, revmatizem, giht, trganje in bolečine v križu, hrbtu, ledjih in boku, zlato žilo (hemeroide), grižo ali preliv, nečisto in pokvarjeno kri, otekle noge in telo, vodenico, božjast, slabosti pri spolnem občevanju, polucijo, nasledke izrabljanja samega sebe, šumenje in tok iz ušes, oglušnje, vse bolezni na obeh, izpadanje las, luske ali prh na glavi, srbenje, lišaje, mazolje, ture, hraste in rane, vse ženske bolezni na notranjih organih, neurastečni, glavobol, neredno mesečno čiščenje, beli tok, bolezni na maternici itd., kakor tudi vse ostale notranje in zunanje bolezni. On je prvi in jedini zdravnik, kateri ozdravi jetiko, ozdravi vse tajne moške in ženske spolne bolezni, kakor tudi „silis“, točno in popolnoma. (Zdravljenje spolnih bolezni ostane tajno). Ženskam in moškim se ni treba sramovati ter naj natančno in zanesljivo opišejo svoje spolne bolezni. Ktere ženske trpe na takozvanem mesečnem neredu, naj se takoj do njega obrnejo.

BERITE nekaj najnovjših priznanj, s katerimi se zahvaljujejo naši rojaki za popolno ozdravljenje:

Slovenka: M. HEGLER — 1239 Bohemian Ave — Pueblo, Colo.

Ozdravljena od akutne bolezni ženskih organov — narednega mesečnega čiščenja, belega toka — bodljaja in krča v trebuhu križu, težkega dihanja, glavobola in srčne bolezni.

Slavni gospod Profesor!

Naznanjam vam da sem sedaj popolnoma zdrava. Vaša zdravila so mi za dostavala za popolno ozdravljenje — moje težke bolezni vsled katere sem trpela nad tri leta in katere ste me Vi edini popolnoma ozdravili, srčno se vam zato z mojim možem zahvaljujema in vas priporočava vsem rojakom Slovincem ker ste v resnici najbolj učeni in iskušeni zdravnik.

Tudi vam pošiljam mojo sliko in vam ostanem do groba hvaležna.

Mari Hegler

Bohemian Ave 1239

Pueblo, Colo.

Ozdravljen od kronične bolezni želodca in notranjih prebavnih organov.

Cenjeni gospod profesor!

Vam naznanjam da sem po vaših zdravilih popolnoma ozdravil in sem zdaj čisto zdrav in vesel kakor poprej in delam že en mesec. Vam pošiljam mojo sliko, ko sem bil pri vojaki v ol kontri Austriji.

Pozdravljam vas dobrodelni gospod profesor.

Johan Strah.

Iz vsega tega se jasno razvidi, da se bolniki, najzanesliveje ozdravijo pri našem slavnem zdravniku.

Zato, ako ste slabostni, bolni, ako izgubljate moči ali trpite na katerikoli bolezni, če je vaša bolezen zastarela ali kronična vsled neuspešnega zdravljenja neizkušenih zdravnikov, opišite natančno vašo bolezen navedite starost in čas, kako dolgo ste že bolni tar pošljite pismo na ta-le naslov:

Dr. E. C. Collins

Medical Institute

140 WEST 34th STREET, NEW YORK, N. Y.

In potem bodite z mirno dušo prepričani da bode te zagotovo in popolnoma ozdravili.

Slovenec: JOHN STRAH
69. W. Feront Str. — Massillon, O.

RAZNO.

— Da japonski socijalisti vzlic vojni in progonom vlade ne polagajo rok v naročje, temveč da pridno delajo za razširjenje socijalističnih načel, pokazuje njih glasilo "Socijalist". Zadnja številka izkazuje sbode, predavanje in konference, ki se ne vrše samo v velikem številu, ampak tudi o velezamimivih predmetih.

— Cigaretetni stroj mislijo vpeljati v ljubljanski tobačni tovarni. To je zopet priložnost za izpoznanje, kako opravičen je socijalizem. V rokah podjetništva je stroj, velika nevarnost za delavstvo, kajti mnogoštevilne roke postanejo nepotrebne in to pomeni za delavce izgubo zaslužka, pomanjkanje kruha. V rokah delavstva bi bil stroj pravi blagoslov, ki bi jim olajšal delo in bi jim podaril mnogo prostega časa za počitek, za zabavo, za izbrabo, za vse tisto, kar zahteva kultura človeštva. Ako bi delavke in delavci pri takih priložnostih razmišljali, bi kaj lahko prišli do pravega izpoznanja in pot do njih končne rešitve bi se neznansko skrajšal. Nasprotniki vedo, zakaj branijo delavstvu misliti.

— Krvaveče hostije. Benediktinec Martin Gander je izdal ravnokar poljudno pisano knjižico o bakterijah, v kateri govori tudi o glivici Micrococcus prodigiosus, ki se rada loti kruha, kuhanega krompirja in drugih močnatih jedil ter proizvoda krvavordeče sledove. Ker se prime glivica tudi hostij, ako so na vlažnem prostoru, nastalo je marsikje praznoverje, da hostije krvavijo. In to labkovernost je duhovščina povsod izrabljala. Ze leta 1451, so imeli take čudežne hostije, v Wilsnacku pri Brandenburgu. Takrat pa je imel papež med kardinali pravo belo vrano v osebi kardinala Cuse, ki je potoval po Nemčiji kot papežev legat in reformator. Ko je naletel v Wilsnacku in tudi v drugih krajih na te krvaveče hostije, ki jih je ljudstvo po božje častilo ter prirejalo k dotičnim cerkvam velika ramanja, vrjel je take hostije v ogenj, blagoslovil nove ter izdal pismeno prepoved, da se ne smejo prirejati romanja. Prepoved zaključuje: Vas, kraj pa, kjer ne neha tako početje, zapade s tem velikemu cerkvenemu prokletstvu, neubogljivi duhovniki pa izgubijo službe. — Dandanes je papež s svojimi kardinali, škofi in župniki bolj praktičen, kar dokazuje posebno — Lourd.

Frontenac, Kans.

Sodrug urednik! Ze nekaj časa nisem čital kakega dopisa iz našega kraja. Marsikateri sodrug ta in onkraj oceana, je že mislil, da pri nas vse spi, da ne agitiramo za socializem, da ne bodrimo svojih tovarišev — delavcev iz duševnega spanja. Ali temu ni tako.

Ves čas smo bili pridno na delu. Učili smo rojake svoje, da si lahko sami pomagamo, ako le hočemo, ako se združimo v društvi, v katerih smo delavci sami gospodarji. In ta agitacija je rodila dober sad. Dne 30 julija t. l. ob 9 uri zjutraj bode v avstrijski narodni dvorani ustanovni shod podpornega društva ki se bode pridružilo S N P J.

Obenem vabimo vse rojake v Frontenacu in okolici kakor tudi druga že ustanovljena društva, posebno pa društvo "Bratstvo Naprej" št. 9 S N P J iz Yale, Kans., da se zborovauja udeleže in nam pomagajo položiti nov temelj novemu podpornemu društvu, ki bode vedno delovalo v smislu svojega gesla: Vse za svobodo, enakost in bratstvo.

Jakob Baloh Matija Maru
France Meteljko.

Listu v podporo.

Taylor, Wash.: Ker je Sakser postal naslednik Iškarjotov 5c; ker

Sakisera misli, da si je izbral izvrstnega krvoloka za slov. narod, pa se je zmotil 15c; Ker bi Sakser rad spravlil vse svobodomiselné na vislice, pa ima prikratko pamet 10c; Ker opažam, da "Komar" slabo napreduje 10c; Ker sem slišal, da ima "Komarja" slabo hrano 5c; ker bi bil Sakisera izborn oslojski pastir 5c; Ker ima "Komar" dolge noge, pa kratko pamet 5c; ker je Sakser meseca maja slišal v Chicagi pokati bombe 5c; pa bombe so pokale le po njegovi plahti 10c; ker je slov. narod zavrgel Sakserjevo plahto 5c; ker Sakserjevi smatrajo "komarja" za slona 5c; "Komar" pa Sakserjeve za osle 10c; Ker čitatelji "Gl. Narod" spuščajo "Komarja" na svojo kožo 10c.

Glencoe, Ohio: Ker se je "Glas Naroda" spreminil v "Glas Podivjanosti" 4c; želimo, da bi bil Sakser vrhovni poveljnik v Port Arthurju 6c; ker bi bil Sakser rad ruski general, pa mu manjka soli 5c; ker dobro poznam buržoazijsko straniko 5c; Ker je komar z muho plesal, ko se je Sakser iz Ljubljane v Ameriko peljal 5c; Julij Dernač 10c. A. Ivnik 10c; Johanderjeva 10c.

Tudi najsiromašnejši ljudje lahko kupijo stekleničico "Anker Pain Expellerja" za 25c. Revmatizem, protin in trganje po udih ne zbira jo mej siromaki ne bogatini. Najboljše sredstvo proti tem boleznim je "Anker Pain Expeller". Le 25 in 50c.

Izkaz.

Po blokkih nabran denar za tiskovni sklad slov. soc. kluba v Chicagi: Kirar \$5.00, Zlemberger \$2.40. S. Kaučič \$1.00 Ponjonin \$2.50. Budna \$2.50.

Konec življenja.

— Neki znamenit nemški zdravnik trdi, da bode človeški rod izumrl za jetiko. Dandanes umrje ena sedmina ljudi za boleznijo na pljučah in percentuelno se te bolezni množe vsakih desetlet. Koliko časa še, da bode vsaki človek podlegel tej morilni kugi? Le počasi se uje kal bolezni v človeško telo. Seve, če je želodčni sok zdrav, je tudi ta kal popolnoma nedolžen, ker daje želodčni sok toliko moči, da telo umori bacile, ko se zajedo v pljuča. Trinerjevo zdravilno grenko vino je edino sredstvo, katero lahko to zvrši, ker deluje direktno na želodec, torej tudi na regulacijo njegovega soka.

To je edina obramba proti jetiki in drugim nalezljivim boleznim. Ta pripomoček pospešuje delavnost vseh telesnih organov, ozdravi želodčne bolezni in čisti kri.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josip Trineru 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Ako nameravate obiskati svoje sorodnike v stari domovini, če jih želite vzeti v Ameriko tedaj pišite za pojasnila in vozne cene M. V. Konda-tu, 683 Loomis Str., Chicago, Ill.

DNEVNI KURZ.

100 kron avstr. velj. je \$20.50. Temu je pridjati še 10 centov za poštnino.

Rojaki v Clevelandu in okolici pozor!

Notarska pisarna.

Izdelujejo se vsa notarska dela (Vollmacht), kupna, dolžno pisma, prošnje radi vojašine itd. Oddaljeni rojaki dobe pismena pojasnila brezplačno proti odškodnini poštine.

William Sitter

26 Franklin Extension
Lakewood, Ohio.

Impörtiran tobak iz stare domovine. V zalogi imam po 7, 8, 13 in 17 kr., kakor sport, sultan in damske cigarete. J. VOKOUN,
544 Blue Island Ave.

4000.

času primerna povest iz prihodnjih dob.

Po vzorih dr. Njemaha

napisal

dr. Nevesekdo.

VIII.

"Oglejva si najprej civilni oddelek!"

Tako je izpregovoril učitelj z vseučilišča Sv. Simplicija, ko šva stala v visoki lopi pravosodne palače. Kreneva na desno stran po širokih stopnicah in dospeva na hodnik, v katerem se vrste vrata pri vratih, prav kakor nekaj na hodnikih samostanskih.

"Tukaj me vse spominja samostana!" rečem spremiljevalcu. "Čemu toliko vrat?"

"Pravo si pogodil," odgovori profesor, "v samostanu sva. Ta oddelek pravosodne palače je izročen očetom iz reda svetega Frančiška, ki pa imajo zavezo, da so nam pridni in pravični sodniki."

"Kaj?" začudim se, "očetom frančiškanom je izročeno vaše pravosodje?"

"Čemu ne? Pravosodna palača se je morala zgraditi. Z njo se je dosegel dvojen namen: očetje iz reda sv. Frančiška so dobili svoj samostan, ne da bili kaj plačali; država pa svoje sodnike, ne da bi kaj plačevala. Zopet vzor, kako se podpirajo posvetno in cerkveno oblastvo!"

"In po kakšnih zakonih sodijo sodniki vaši?"

"Zakonov nimamo nikakih. Nekdaj so jih imeli, ali dokazalo se je, da so vsi zakoni sveta izvirali od hudiča. Sodniki naši opirajo svoje sodbe zgolj na svoje knjige, bodisi na Sveto pismo, bodisi na spise blaženega Antona od Kala. Ker obsejajo posebno zadnji spisi samo resnico, pravične so tudi naših sodnikov sodbe."

"Ne dvojim! Toda kaj je s pritožbami? Je-li prepovedan vsakršen priziv do višjega sodnika?"

"Nikakor ne. Zlasti so nam sodniki naši župniki. Kadar župnik neče soditi, ali kadar nisem zadovoljen z njegovo sodbo, smem se za teči pred sodni dvor očetov frančiškanov, kjer teče vir neizkaljene pravice."

V tem sva prišla do dvorane, kjer so se obravnavale pravde.

"Plačaj liro vstopnine," opomni me sluga, "v dvorani pa se vedi spodobno, ker je pater predsednik oster!"

Plačam vstopnino fratru, ki je z veliko puščico prežal pred vhodom. Ko sva vstopila, bila je dvorana še prazna, samo tam zgoraj sta sedela pri dolgi hrastovi mizi očeta frančiškana, ki sta vestno prebirala knjige. Morda sta molila, morda sta se hlinila. Dvorana je bila podobna velikanski kleti; nikjer ni bilo podobe, ne druge dike na stenah. Potisneva se v kot; profesor pa mi pravi: "Šele dva sodnika sta tukaj. Tretjega in patra predsednika še ni. Zadnji pride pater predsednik."

"Prav tako je bilo pred 2000 leti, mislim si, "tudi takrat so prihajali predsedniki zadnji k obravnavam."

"Danes bode malo posla", izpregovori sodnik pri hrastovi mizi. "Ti župniki nam pojedajo vse; kako bomo živeli, ako se nam ne izboljša justica?"

"Da, resnico govoriš!" dostavi tovariš, "že včeraj je podpisal pater predsednik dekret s katerim se župnikom po deželi ukazuje, da se morajo zdržavati sodeb v pravih, katerih vrednost znaša nad petdeset lir in stranke vsekar nakazovati k našemu sodišču!"

Vstopila sta še dva sodnika in frater pisar. "Patra predsednika še ni," zaježi se prvi, "vedno stara pesem! Mi se trudimo, pater predsednik spi; mi se oblačimo v haljo od kozje dlake, pater predsednik v svilnato kuto. Kje je tu pravica, confratres?"

"Ničesar bi ne rekel," dostavi drugi, "ako bi bil mož le kos nalogi svojih! Vse zmede, kar mu pride pod palec, in jaz mislim, da takega

nezmožnika še nismo imeli na predsedniškem stolu. Kaj menite, confratres?"

"Tako je," oglasi se tretji, "le nekoliko potrpite, pa boste videli, kako zmlinci denasnji slučaj, dasi je jasen kakor modro nebo."

"Da bi mu premilostivi nadškof le skoro dal boljšega naslednika! Vsakdo izmed nas bi smel po večji pravici sedeti na njega stol. To je senca, nikar predsednik!"

V tem mnenji so se strinjali vsi. Ko pa je takoj potem vstopil pater predsednik, videti bi jih morali, kako so planili s sedežev in kako so se priklanjali svilnati halji! Toda leta 4000 je bilo prav tako, kakor leta 2000-po Kr. r.! Pater predsednik še opaziti ni hotel globokih poklonov, češ, predsedniki so na svetu jedino zaradi tega, da se jim drugi klanjajo!

"Pričimo!" Pater predsednik sede, suhi frater pisar pa hiti na hodnik, da pokliče stranke. Prvi vstopi župnik Svetega Jakopa. Vsi sodniki in z njimi pater predsednik vstanejo ter se mu poklonijo.

"Kašna ti je zahteva, reverende?" vpraša predsednik sladko.

"Nocoj mi je nekdo pobil okna. Vem, da mi tega ni storil drug, nego sosed Emilij. Že nekaj časa mi nagaja, kjer more. Škode mi je 50 lir, toda zaradi posebno hudobnega namena naj mi plača 100 lir!"

"Pravična je tvoja zahteva, reverende!" oglasi se predsednik, "scriptor, zapiši sodbo, cum jure executionis. Emilius plačaj 100 lir. Obravnava je končana!"

Dočim se je pisala sodba šentjaskopskemu župniku, vprašam svojega strežnika: "Ali se ne zasliši tudi tožena stranka? Naj li Emilij plača, ne da bi se mogel braniti?"

"Si li slep", odgovori mi, "ali ne vidiš, da je tožnik mašnik, ki ne more govoriti drugega, nego resnico? Pri nas, v tej vzorni papeževi provinciji, sme zahtevati vsak mašnik, da se mu takoj izroči sodba s pravico do izvršbe, ne da bi se toženec klical pred sodišče. Ali si že čul kdaj da bi mašnik božji hodil po stezah krivice?"

"Nikoli ne!"

"Zato vidiš, da so naše naredbe v tem oziru premodre! To je najhitrjša justica — proti sodbi ni dovoljena nobena pritožba — kar si je misliti moremo. Ni li res tako?"

"Res! Čujva, o čem obravnavajo sedaj."

V dvorano je v tem stopil človeček suhe rasti; lakota in jeduščina mu je gledala pri sleharni guri z bledega obraza. Z njim je vstopil trebusast mož; polna skleda se mu je odsevala s tolstegega in zalitega obraza. Oba obstaneta pred sodiščem.

"Kdo toži?" vpraša predsednik. "Jaz", odgovori suhi možiček. "Koliko stroškov si založil?" "Dve liri! Vse, kar sem imel!" "Dve liri!" zagodrnja pater predsednik. "Hek! Dve liri! Hek! Ako nimaš več, čemu se pravdaš? Vidi se mi že, da si slepar! Vender bodisi, obravnavajmo in forma pauperum! Kako ti je ime in kaj si?"

"Hieronim Corvus! Vodo in stare cunje prodajam po mestu!"

"Nezaslišano!" zakliče predsednik, "kakšni ljudje se dandanes že pravdajo! Odstopi! In ti, toženec, koliko stroškov si založil?"

"Petnajst lir! Čast bodi Bogu in Materi božji! In še ni šla zadnja iz hiše!"

"Frater scriptor," ukaže predsednik, "prinesi stol zatožencu, da sede! Kako ti je ime?"

"Deodatus Bos! Pomočnik sem florijanskemu cerkveniku, katerega mi Bog ohrani še mnogo let!"

"Sedi, Deodate! Ti, Corve, pa nam razloži, čemu tožiš takega moža? Toda kratko, ker nismo tukaj, da bi poslušali prazne besede. Hitro torej!"

"Vodo prodajam," prične tožitelj, "in stare cunje kupujem. Vse moje imetje je konjiček, ki mi nosi vodo. Če mi pogine, tedaj sem berač. In sedaj sem župil na dan svetega Lavrencija od tega človeka konjička in mu pošteno plačal kupnino. Bilo je 150 lir! Vse moje imetje! Bog se me usmili! Pogojeno je bilo, da je konjiček zdrav in brez hibe. Ali slep je na obe oči, in zatoženec ga neče vzeti, kar bi bilo pošteno in pra-

vično! To je moja tožba, poštena in pravična je! Pomagajte mi, patri sodniki!"

"Kaj odgovarjaš, Deodate?"

"Tožba ni pravična. Zmenila sva se, naj tožitelj konja ogleda, in da mu nisem porok za hibe, katere lahko opazi sam. Oglej si konja, dejal sem mu dvakrat in trikrat, oglej si konja, konj ne more ogledati tebe! In res ga ni mogel, ker je bil slep. Govoril sem resnico, in zato menim, da je župnik-sodnik pravično sodil, ko je zavrnil tožitelja."

"Je li res tako? Ali je res govoril, da si oglej konja, ker te konj ne more ogledati?"

"Tako je bilo!" zaihti tožnik, "ali to so bile le zvijačne besede nič drugega!"

"Odstopita!" zarenči predsednik. Vsi gremo iz dvorane. Po jako kratkem posvetovanji nas pokliče predsednik iz nova pred svoj sodni stol.

"Začujta sodbo! Hek! Hek! V imeni premilostivega nadškofa, očeta našega Martina! Pritožba — hek — Hieronima Corvusa je neupravičena — hek — in nedopustna, zato se zavrže. In to vse iz razlogov — hek — prvega sodnika in na podlagi Svetega pisma — hek — ki ne dopušta, da bi kdo trpel škodo, ako je govoril resnico! Hek! Obravnava je dognana!"

Hieronimus Corvus ječi, kakor zajec, če ga pes tujame. Deodatus Bos pa vsakemu sodniku poljubi roko in patru predsedniku celo obe. Potem gre zarečega lica iz dvorane, dočim se Hieronim solznih očij opoteka za njim.

"Spominja me to postopanje nekoliko sodišč leta 2000," govoril sem željo strežniku, naj bi odrinila na kazenski oddelek. Zapustiva torej patra predsednika in njegove sodnike ter kreneva po stopnicah v lopo in potem po drugih stopnicah v prostoro, kjer je sukala pravica — krvavi svoj meč. Pri tem morava prekoračiti neko temno in zaduhlo sobano. Ko so je moje oko privadilo somraka, kazali so se mi tukaj zgodovinski znanci. Od "železne device" do "španskega čevlja" sem opazil vse slavnoznanne člane nekdanje torture v novih in spolnjenih oblikah!

"Čemu rabi to orodje?" vprašam profesorja z vseučilišča Sv. Simplicija.

"To je naša tortura", odgovori zavestno, "in nanjo smo posebno ponosni!"

(Dalje prihodnjšč.)

••••• Somišljeniki naročite in priporočite "GLAS SVOBODE". •••••

ZASTOPNIKI "GLAS SVOBODE".

Za pobiranje naročnine, oglasov in prodavanje knjig so sledeči sodrugli:

Matija Pečnik, Cumberland, Wyo
Josip Debeve, San Francisco, Cal.
Frank Levar, Tereio, Colo.
D. Badovinatz, La Salle, Ill.
Paul Slaltz, Calumet, Mich.
Frank Vevar, Lorain, O.
Jos. Matko, Claridge, Pa.
Mike Mayerle, Leadville, Colo.
Anton Križe, Oat Hill, Calif.
Frank Levac, Yale, Kans.
Ignac Zlembergar, Steel, O.
Frank Dermota, Federal, Pa.
Marko Sodla, Crested Butte, Colo.
Jernej Bogataj, Sheboygan, Wis.
Mike Klenovšek, Stone City, Kans.
Matija Marn, Frontenac, Kans.
Frank Seme, Willock, Pa.
Frank Plazzotta, Darragh, Pa.
John Pakj, Conemaugh, Pa.
John Somrak, Ely, Minn.
Mike Žugel, Murray, Utah.
Paul Taučar, Broughton, Pa.
Martin Bačar, Trimountain, Mich.
Frank Budna, 163 Reed St., Milwaukee, Wis.

Jos. Paletič, 725 Warman St., Indianapolis, Ind.

Za Cleveland, O.:
William Sitter, 54 Lakewood Ave.
Jacob Hočvar, 154 Willson Ave.

Ako še kateri sodrugov želi sprejeti zastopstvo "Gl. Sv.", naj blagovoljno naznaniti svoje ime upravnistvu.

Na prodaj

posestva proti takojšnjemu plačilu ali na obroke.

Vprašajte za imenik.

J. F. Stepina,

Odvetnik, notar in zastopnik za prodajo posestev.

353 W. 18th St. Chicago, Ill.

Najmodnejša in najboljša trgovina

Spomladnih oblek in površnikov.

V zalogi imamo največji izbor oblek in površnikov za odrasle in dečke po najnižji ceni na zapadni strani mesta.

Obleke od \$ 6. naprej,
površniki " 8. "

Naročene obleke izdelujemo po najnovjši modi na trgu. Cene nizke. Obleke po naročilu delane od 14. naprej.

Velik izbor oblek za dečke, otroke in drugih potrebščin za gospode. Pridite in prepričajte se pri staro znani tvrdki.

Telefon — Canal 1198

Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave. Telefon Canal 476

Uradne ure:
do 9. zjutraj
od 1. do 2. in
od 5.-6. popoldne

Urad 631 Center Ave:
od 10-12 dopoldne in
od 2-4 popoldne
Telefon 157 Canal.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

Naznanilo.

Vsem mojim prijateljem in cc. odjemalcem naznanjam, da sem se iz trgovskih ozirrov preselil z mojo trgovino na 72 E. Madison St. Chicago, Ill.

Vsa naročila na ure in drugo zlatnino, kakor tudi vsa pisma naj se pošilja na ta-le naslov:

Jacob Stonich,

72 E. Madison St.
Chicago, Ill.

Čemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, močče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Posebne cene za tovorno blago in potnike

ZA
NASELJENCE in KUPOVALCE KMETIJ

Kdor kupuje zemljišče za sadjarstvo, živinorejo, poljedelstvo v okrajih GARFIELD, EAGLE, DELTA, MESA, MONTROSE in HINSDALE, COLORADO, se lahko popelje tja le po

DENVER & RIO GRANDE železnici

Za natančno pojasnilo pišite

R. C. NICHOL,
General Agent, Denver & Rio Grande R. R.
242 Clark St., Chicago, Ill.

S. K. HOOPER,
General Passenger & Ticket Agent,
Denver, Colo.